

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет заочна форма навчання
Кафедра екологічного права і контролю

ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ

рівень вищої освіти: «спеціаліст»

на тему: «Аналіз відповідності діяльності ТОВ «Фенікс»
екологічним вимогам»

Виконала студентка 2 курсу групи ПЕК-6
спеціальності 7.04010604

«Екологічний контроль та аудит»

Кубко Ірина Євгенівна

Керівник _____ ст. викладач

Тимошук Марина Олександрівна

Консультант к.геогр.н., доц.

Владимирова Олена Геннадіївна

Рецензент ст.викладач

Чернякова Оксана Іванівна

Одеса 2016

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СКОРОЧЕНЬ	8
ВСТУП	9
1 ЕКОЛОГІЧНІ ВИМОГИ ДО ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	11
1.1 Поводження з відходами на підприємстві	11
1.1.1 Вимоги до утилізації відходів підприємства	14
1.1.2 Вимоги до збирання відходів	14
1.1.3 Вимоги до зберігання відходів на території підприємства	16
1.1.4 Вимоги щодо ведення обліку відходів	19
1.2 Вимоги щодо охорони атмосферного повітря	23
1.3 Вимоги щодо використання водних ресурсів	28
2 ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДПРИЄМСТВА «ФЕНІКС» ЯК ОБ’ЄКТА ДОСЛІДЖЕННЯ	33
2.1 Опис технологічних процесів на підприємстві	35
2.2 Місце розташування підприємства і функціональне використання прилеглих територій	42
2.3 Ретроспективний аналіз функціонального призначення й діяльності на території підприємства	43
2.4 Екологічний податок	45
2.5 Фізико-географічні й кліматичні особливості території	46
3 СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ НАВКОЛИШНІМ ПРИРОДНИМ СЕРЕДОВИЩЕМ НА ПІДПРИЄМСТВІ	47
3.1. Структура управління навколишнім природним середовищем на підприємстві	47
4 ХАРАКТЕРИСТИКИ ВПЛИВУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА СТАН НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	50
4.1. Регулювання поведінки з відходами	50

4.1.1. Загальні відомості про відходи, які утворюються на підприємстві....	50
4.1.2. Дозвільні документи та первинний облік відходів.....	51
4.1.3. Система поводження з відходами, що утворюються в результаті господарської діяльності ТОВ «ФЕНІКС»	53
4.1.4. Система поводження з відходами, які ТОВ «ФЕНІКС» приймає від інших суб'єктів господарювання.....	56
4.2. Охорона атмосферного повітря.....	56
4.2.1 Дозволені обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря	61
4.3. Охорона водних ресурсів	66
4.4. Земельні ресурси, забруднення ґрунтів.....	66
4.5. Заходи з попередження аварійних ситуацій	66
5 АНАЛІЗ ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ПРИ ЗДІЙСНЕНІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ФЕНІКС».....	68
ВИСНОВКИ.....	72
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.....	76

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СКОРОЧЕНЬ

КВ – класифікатор відходів;

КУ – класифікатор угруповання;

ДК – Державний класифікатор;

ГДС – гранично допустимий скид;

ГДК – гранично допустима концентрація;

ПОД – первинна облікова документація;

ТОВ – товариство обмеженої відповідальності;

КВЕД – класифікатор видів економічної діяльності;

ЄДРПОУ – єдиний державний реєстр підприємств, організацій, установ;

УТ – утилізатор термічний;

АТЕС – атомна теплоелектростанція.

ВСТУП

Метою проведення досліджень є здійснення системної оцінки діяльності підприємства на основі нормативних і законодавчих документів України та зібраної достовірної інформації про екологічні аспекти виробничої діяльності для забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища в процесі господарської діяльності підприємства.

Критеріями оцінки є:

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

Закон України «Про відходи»;

Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;

Водний кодекс України;

Кодекс України Про Надра.

В ході дипломного проекту був проведений аналіз достатності заходів щодо забезпечення промислової безпеки на підприємстві, вироблення рекомендацій з удосконалювання організації діяльності підприємства в галузі охорони навколишнього природного середовища й забезпечення промислової безпеки.

У рамках дипломного проекту вирішувалися такі завдання:

- збір достовірної інформації про екологічні аспекти виробничої діяльності підприємства й формування на її основі висновків;
- встановлення відповідності діяльності підприємства вимогам природоохоронного законодавства України;
- оцінка впливу діяльності підприємства на стан навколишнього природного середовища;
- оцінка ефективності, повноти й обґрунтованості заходів, які застосовуються для охорони навколишнього природного середовища на підприємстві.

В ході дипломного проектування були розглянуті питання й проблеми, що стосуються діяльності ТОВ «Фенікс» у рамках законодавства України в сфері поводження з відходами, викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, використанням води, у тому числі оцінка впливу на навколишнє природне середовище, наявність дозвільних документів у процесі експлуатації, нарахування й сплата екологічних зборів і платежів, система екологічного управління тощо.

Робота проводилась на підставі інформації, яку надало підприємство.

Висновки щодо відповідності діяльності підприємства встановленим екологічним вимогам ґрунтуються на аналізі доказів, що отримані у ході ознайомлення з документацією, що діє на підприємстві: розпорядчими актами підприємства, дозволами, даними первинної облікової документації, формами державних статистичних спостережень; результатів опитування посадових осіб підприємства; результатів огляду виробничих потужностей підприємства й інших документів, наданих ТОВ «Фенікс».

1 ЕКОЛОГІЧНІ ВИМОГИ ДО ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТ

1.1 Поводження з відходами на підприємстві

Суб'єкти господарювання при здійсненні операцій у сфері поведження з відходами зобов'язані дотримуватися вимог законодавства, що регулює цю діяльність. Законодавство України визначає основні вимоги та правила щодо поведження з відходами взагалі і зокрема щодо поведження з небезпечними відходами.

Згідно зі ст. 17 Закону України «Про відходи» [1], суб'єкти господарської діяльності у сфері поведження з відходами зобов'язані:

- запобігати утворенню та зменшувати обсяги утворення відходів;
- визначати склад і властивості відходів, що утворюються, а також за погодженням із спеціально уповноваженими органами виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища ступінь їх небезпечності для навколишнього природного середовища та здоров'я людини;
- на основі матеріально-сировинних балансів виробництва виявляти і вести первинний поточний облік кількості, типу і складу відходів, що утворюються, збираються, перевозяться, зберігаються, обробляються, утилізуються, знешкоджуються та видаляються, і подавати щодо них статистичну звітність у встановленому порядку;
- забезпечувати повне збирання, належне зберігання та недопущення знищення і псування відходів, для утилізації яких в Україні існує відповідна технологія, що відповідає вимогам екологічної безпеки;
- здійснювати організаційні, науково-технічні та технологічні заходи для максимальної утилізації відходів, реалізації чи передачі їх іншим споживачам або підприємствам, установам та організаціям, що займаються збиранням, обробленням та утилізацією відходів, а також забезпечувати за

власний рахунок екологічно обґрунтоване видалення тих відходів, що не підлягають утилізації;

— не допускати зберігання та видалення відходів у несанкціонованих місцях чи об'єктах;

— здійснювати контроль за станом місць чи об'єктів розміщення власних відходів;

— своєчасно в установленому порядку сплачувати екологічний податок, що справляється за розміщення відходів;

— забезпечувати розроблення в установленому порядку та виконання планів організації роботи у сфері поводження з відходами;

— мати погоджений із спеціально уповноваженими органами виконавчої влади план дій на випадок виникнення надзвичайної ситуації, пов'язаної з поводженням з небезпечними відходами.

З метою виконання наведених вище обов'язків та на виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 1 листопада 1999 р. № 2034 [2], якою затверджено Порядок ведення державного обліку та паспортизації відходів, суб'єкти господарювання мають виконувати такі роботи:

— виявлення відходів;

— ідентифікація відходів;

— інвентаризація відходів;

— класифікація відходів;

— постановка на первинний облік;

— нормування утворення відходів;

— паспортизація відходів;

— отримання дозволу на здійснення операцій з відходами.

Ці роботи виконуються в межах чинних законодавчих і нормативних актів. Їх слід розглядати як послідовні етапи, кожний з яких пов'язаний і обумовлений попереднім.

Без забезпечення системи (проведення інвентаризації та ідентифікації відходів виробництва і споживання, розроблення паспортів відходів і карток

об'єкта утворення відходів, розрахунків нормативів утворення відходів та нормативно-допустимих обсягів утворення відходів, ведення первинного обліку і поточного контролю утворення кожного виду відходів) неможливо забезпечити правильний облік відходів і, відповідно, обчислення екологічного податку.

Згідно з Постановою КМУ від 31.09.1998р. № 1360 «Про затвердження Порядку ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів» [3] усі об'єкти утворення відходів підлягають державному обліку. Державний облік відходів зводиться до ведення реєстру об'єктів утворення відходів, та реєстру об'єктів оброблення та утилізації відходів. Критерієм включення об'єкту утворення відходів до реєстру об'єктів утворення відходів є показник загального утворення відходів, який розраховується за формулою:

$$P_{зув} = 5000M_1 + 500M_2 + 50M_3 + 1M_4, \quad (1.1)$$

де M_1 , M_2 , M_3 , M_4 – умовні одиниці, значення яких дорівнює кількості утворення відходів відповідно до класів небезпеки - 1, 2, 3, 4.

До реєстру включають об'єкти, для яких показник загального утворення відходів перевищує граничне значення, яке дорівнює 1000 умовних одиниць на рік.

Відповідно до Закону України «Про відходи» [1], а саме ст.17, суб'єкти господарювання, діяльність яких призводить виключно до утворення відходів, і для яких $P_{зув}$ перевищує 1000, повинні мати дозвіл на здійснення операцій у сфері поводження з відходами, а суб'єкти господарської діяльності у сфері поводження з відходами, діяльність яких призводить виключно до утворення відходів, для яких $P_{зув}$ складає від 50 до 1000, зобов'язані щороку подавати декларацію про відходи за формою та у порядку, встановленими Кабінетом Міністрів України.

1.1.1 Вимоги до утилізації відходів підприємства

Якщо підприємство не має власних потужностей з утилізації, оброблення чи видалення відходів, то найбільш доцільним буде укладання договорів на відповідні послуги зі спеціалізованим підприємством, яке має ліцензію на провадження господарської діяльності із здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами.

Під час збирання та тимчасового зберігання відходів на території підприємства (до передачі їх спеціалізованому підприємству) необхідно дотримуватись гігієнічних вимог згідно ДСанПіН 2.2.7.029-99 «Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу небезпеки для здоров'я населення», затверджених постановою головного державного санітарного лікаря України від 1 липня 1999 р. № 29 [4].

Згідно із зазначеними гігієнічними вимогами кожне промислове підприємство повинне розробити інструкцію та план заходів щодо збирання і тимчасового зберігання промислових відходів на промислових майданчиках (складських приміщеннях тощо) відповідно I, II та III класів небезпеки. Відходи в місцях їх утворення мають збиратися у тару, призначену для кожного класу небезпеки з дотриманням правил безпеки. Надалі по мірі їх накопичення відходи повинні доставлятися для тимчасового зберігання на промисловий майданчик (цех, ділянка, склад) і зберігатись у відведеному місці для подальшого перевезення на об'єкти утилізації, місця знешкодження або захоронення.

1.1.2 Вимоги до збирання відходів

Збирають відходи за допомогою їх вилучення з місць (об'єктів) утворення, сортування (за потреби) за заданими ознаками на однорідні складники та зберігають в спеціалізованих місцях (об'єктах) до забезпечення оброблення, перероблення, утилізації або видалення.

Збирати відходи потрібно за видами, марками, класами (категоріями) небезпеки для подальшого визначання найбільш оптимальних напрямів поводження з ними. Змішування відходів, якщо це не передбачено технологічним регламентом, не допустиме.

Небезпечні відходи (I–III класів небезпеки) в міру накопичення збирають у тару, призначену для кожної категорії (класу) небезпеки, і доставляють у місця (об'єкти) зберігання з дотриманням таких вимог:

- збирають та зберігають відходи на підставі інструкції і плану заходів, що розробляють підприємства;

- транспортування відходів від місць утворення до місць збирання, тимчасового накопичування та зберігання повинно унеможливлувати змішування відходів між собою та їх потрапляння в довкілля;

- надзвичайно небезпечні відходи (I класу) збирають в герметичну, як правило, жорстку, закриту тару (сталеві бочки, контейнери тощо);

- високонебезпечні відходи (II класу) збирають виходячи з їх фізичного стану в поліетиленові мішки, пакети, бочки і інші види тари, що закривається і запобігає поширенню шкідливих речовин (інгредієнтів) у довкілля;

- помірно небезпечні відходи (III класу) збирають у тару, яка забезпечує їх локалізацію, зокрема відкриту (якщо немає іншого рішення, узгодженого в установленому порядку), що дає змогу виконувати вантажно-розвантажувальні і транспортні роботи, унеможливує негативний вплив на здоров'я людей, поширення у довкілля шкідливих речовин.

Малонебезпечні відходи (IV класу) збирають у відкриту тару або у вигляді конусоподібної купи в умовах, що дають змогу виконувати вантажно-розвантажувальні і транспортні роботи. Зазначені відходи можуть бути об'єднані з комунальними (побутовими) відходами в місцях розміщення останніх або використані як ізоляційний матеріал, а також для різних робіт у разі планування території без негативних наслідків для довкілля та здоров'я людей.

Для збирання і тимчасового накопичування відходів на підприємствах, в цехах, на ділянках повинні бути відведені й обладнані відповідні майданчики, встановлена промаркована тара, відсіки, бункери тощо з чітким позначанням виду відходів, групи, ступеня (класу) небезпеки, марки. Конструкція та розміри тари повинні забезпечувати легку заповнюваність та відвантаження відходів і унеможливити їх змішування, а також забруднення і псування відходів, які можна використовувати як вторинну сировину [4, 5].

1.1.3 Вимоги до зберігання відходів на території підприємства

Зберігання відходів, як і їх тимчасове розміщення на території підприємств, може мати такий характер:

— технологічно обумовлене — зберігання у виробничих приміщеннях (цехах, ділянках, допоміжних спорудах при них тощо), що пов'язане з їх первинним збиранням і накопичуванням;

— проміжне (перед остаточним видаленням чи утилізацією) зберігання на промислових площадках, у стаціонарних і нестаціонарних складських приміщеннях, під тимчасовим накриттям тощо.

Зберігають небезпечні відходи на території підприємств — суб'єктів господарської діяльності згідно з відповідним встановленим порядком [4].

Кількість відходів, яку можна зберігати на території підприємства, та умови їх зберігання визначають підприємства за погодженням з місцевими органами спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері поводження з відходами, з огляду на ступінь (клас) їх небезпеки, фізико-хімічні властивості (зокрема агрегатний стан, леткість тощо), з урахуванням комбінованого впливу та інших характеристик, зафіксованих у паспорті відходу.

Надзвичайно небезпечні відходи (I клас), а також інші небезпечні відходи, якщо вони перебувають у рідкому й газоподібному стані, мають зберігатися у виробничому приміщенні у герметичній тарі. Ці відходи, а також

небезпечні відходи очисних споруд після їх очищення, потрібно видаляти з виробничих приміщень протягом доби.

Тверді високонебезпечні відходи (II клас), зокрема сипучі, які зберігають в контейнерах, пластикових або паперових пакетах, мішках тощо, потрібно видаляти з виробничих приміщень протягом 2-х діб.

Відхилення від зазначених строків зберігання відходів у виробничих приміщеннях допускається за погодженням з місцевими підрозділами спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері поводження з відходами та санітарно-епідеміологічною службою.

Кількість та строки зберігання помірно- та малонебезпечних відходів (III–IV класів) у виробничому приміщенні встановлюють з огляду на загальні вимоги безпеки (пожежо- та вибухонебезпечність, можливість виникнення аварійних ситуацій, хімічних реакцій тощо).

У разі зберігання відходів у виробничому приміщенні повинні бути забезпечені вимоги до повітря робочої зони згідно з ГОСТ 12.1.005 [6].

Проміжне зберігання і накопичення небезпечних відходів усіх категорій (класів) безпеки на території підприємства може допускатися у випадках:

- накопичення відходів до транспортної партії (для перевезення з метою видалення чи утилізації).
- очікування оброблення чи перероблення (з метою наступного транспортування);
- наступної утилізації відходів самим підприємством;
- тимчасової відсутності спеціально відведених місць чи об'єктів видалення.

За відсутності можливості видалення надзвичайно- та високо небезпечних відходів (I–II класів) з території підприємства згідно із встановленим порядком може допускатися їх зберігання на промислових майданчиках (в межах території підприємств, установ, організацій) у відокремлених приміщеннях, зокрема складських, під тимчасовим накриттям (під навісом) з дотриманням зазначених вище вимог. Може бути дозволено

зберігати такі відходи на території підприємства за окремим погодженням з місцевими підрозділами спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері поводження з відходами та санітарно-епідеміологічною службою [4].

Спосіб зберігання відходів визначається ступенем (класом) їх небезпеки:

— відходи надзвичайно небезпечні (I класу) зберігають у герметичній, як правило, твердій тарі (контейнери тощо);

— відходи високонебезпечні (II класу) зберігають у закритій тарі (закриті ящики, пластикові пакети, мішки тощо);

— відходи помірнонебезпечні (III класу) зберігають у відкритій чи закритій тарі (ящиках, мішках, пакетах тощо);

— відходи малонебезпечні (IV класу) можна зберігати відкрито — навалом, насипом [4].

Зберігання помірно- та малонебезпечних відходів (III–IV класів) на території промислових площадок у відкритому вигляді (навалом, насипом, у відкритій тарі тощо) дозволено у разі дотримання таких вимог:

— концентрація шкідливих речовин у повітрі на висоті до 2-х метрів від поверхні землі не повинна перевищувати 30% гранично припустимої концентрації згідно з [6] чи іншими відповідними стандартами (нормативами);

— концентрація шкідливих речовин у ґрунті санітарно-захисної зони, обумовлена міграцією токсичних інгредієнтів відходів, не повинна перевищувати допустимих норм згідно з ГОСТ 17.4.2.01 [7], а в ґрунтових та поверхневих водах — гранично допустимої концентрації згідно з чинними нормативними актами;

— територія промислової площадки повинна бути розміщена з підвітряного боку, мати покриття з непроникливого для токсичних речовин матеріалу та бути обладнана автономним водовідводом. Потрапляння поверхневого стоку з площадки в загальний водовідвід повинно бути вилучене за рахунок обвалування й інших заходів. Для зазначеного стоку необхідні спеціальні очисні споруди, що забезпечують уловлювання і знешкоджування токсичних речовин;

— зберігають відходи в умовах їх захисту від впливу атмосферних осадів і вітру.

Зазначені вище вимоги не поширюються на спеціально обладнані місця (об'єкти) видалення відходів (шламонакопичувачі, шлаковідвали тощо), побудовані за відповідними проектами.

Місця (об'єкти) довгострокового зберігання відходів (більше 2-х років) прирівнюються до місць їх видалення і на них поширюються відповідні вимоги щодо ведення моніторингу, контролю та складання паспортів місць видалення відходів.

1.1.4 Вимоги щодо ведення обліку відходів

Щоб організувати на підприємстві належне поводження з відходами відповідно до вимог законодавства про відходи [1], необхідно вести документацію, що стосується як безпосередньо відходів, так і охорони навколишнього природного середовища на підприємстві загалом.

Серед іншого, це:

- накази щодо організації роботи з поводження з відходами та призначення відповідальних осіб;
- положення про службу охорони навколишнього природного середовища (у разі створення окремої служби);
- посадові інструкції працівників підприємства із зазначенням обов'язків і відповідальності щодо поводження з відходами;
- документація з обліку відходів та місць їх утворення (журнал обліку відходів підприємства, форма №1-ВТ «Облік відходів та пакувальних матеріалів і тари», паспорти відходів підприємства, реєстрові карти об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів);
- форми державної статистичної звітності;
- ліцензії (дозволи).

Підприємства повинні вести первинний облік відходів відповідно до типових форм первинної облікової документації з використанням технологічної, нормативно-технічної, планово-економічної, бухгалтерської та іншої документації. Також для відображення господарських операцій підприємства може використовувати як відповідні типові форми первинного обліку, так й інші первинні документи, що фіксують факти здійснення цих операцій.

Відповідно до Постанови КМУ №2034 [2], такий облік ґрунтується на даних спостережень за утворенням відходів та здійсненням операцій поводження з ними і охоплює ведення первинного обліку відходів та державної статистичної звітності про них. Первинний облік відходів ведуть підприємства відповідно до типових форм первинної облікової документації (картки, журнали, анкети) з використанням відповідної нормативно-технічної, бухгалтерської та іншої документації. Зазначені відомості використовують для заповнення форм державної статистичної звітності та ведення паспорта відходів.

Згідно із Законом України «Про відходи» [4], суб'єкти господарської діяльності у сфері поводження з відходами зобов'язані на основі матеріально-сировинних балансів виробництва виявляти і вести первинний поточний облік кількості, типу і складу відходів, що утворюються, збираються, перевозяться, зберігаються, обробляються, утилізуються, знешкоджуються та видаляються, і подавати щодо них статистичну звітність у встановленому порядку.

Система і форми звітності, порядок надання і використання відповідної інформації про відходи, а також порядок перегляду їх номенклатури розробляють на основі державного класифікатора відходів і затверджують спеціально уповноважені центральні органи виконавчої влади з питань статистики за поданням спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері поводження з відходами та інших зацікавлених центральних органів виконавчої влади.

Серед форм статистичної звітності з питань охорони навколишнього середовища слід виокремити такі:

- форма державної статистичної звітності щодо операцій з брухтом і відходами чорних і кольорових металів;
- форма №14-мтп «Звіт про утворення, використання і поставку вторинної сировини і відходів виробництва»;
- форма №1-небезпечні відходи «Звіт про утворення, оброблення та утилізацію відходів I-III класів небезпеки» (тепер №1-відходи «Поводження з відходами за ___ рік»);
- форма №2-тп (повітря) «Звіт про охорону атмосферного повітря»;
- форма №1-екологічні витрати «Звіт про витрати на охорону навколишнього природного середовища та екологічні платежі».

У державному статистичному спостереженні за формою №1-відходи відображаються дані щодо поводження з відходами, що містяться в ДК 005-96. У звіті в довільному порядку відображаються всі відходи I-IV класів небезпеки, з якими протягом звітного року здійснювалися операції поводження з відходами.

Форму №1-відходи складають юридичні особи, їхні відокремлені підрозділи, діяльність яких пов'язана зі сферою поводження з відходами I-IV класів небезпеки, за встановленим переліком.

«Звіт про охорону атмосферного повітря» за формою №2-тп (повітря) – річна складають підприємства, організації, установи, які взяті на державний облік за обсягами потенційних викидів забруднювальних речовин в атмосферу.

«Звіт про витрати на охорону навколишнього природного середовища та екологічні платежі» за формою №1-екологічні витрати подають юридичні особи, їхні відокремлені підрозділи, фізичні особи-підприємці, які здійснюють витрати (капітальні інвестиції або поточні витрати) на охорону навколишнього природного середовища або вносять платежі за викиди в атмосферне повітря забруднювальних речовин, скиди забруднених зворотних вод безпосередньо у

водні об'єкти, розміщення відходів у навколишньому середовищі, незалежно від форм власності та організаційно-правових форм господарювання.

Для заповнення на підприємствах (організаціях) наявних форм державної статистичної звітності з використанням ДК 005-96 «Класифікатора відходів» [8] (далі – КВ) рекомендовано такий порядок дій:

- для кожної групи небезпечних (токсичних) відходів або вторинної сировини у відповідній таблиці перехідних ключів знаходять коди класифікаційних угруповань (далі – КУ) відходів за класифікатором;
- за кодами КУ знаходять у КВ назви відходів, які за таблицею відповідності належать до групи небезпечних (токсичних) відходів або вторинної сировини;
- у форму державної статистичної звітності заносять коди за КВ тільки тих КУ, які фактично є на підприємстві (організації);
- необхідні показники відходів зазначають згідно з чинними інструкціями Міністерства статистики України.

Звіти підписує керівник підприємства, який відповідає за правильне складання звітів і своєчасне подання.

У 2014 році набрав чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення кількості документів дозвільного характеру» від 09.04.2014 р. № 1193-VII. Цим Законом передбачене скасування необхідності одержання лімітів на утворення та розміщення відходів, у тому числі й погодження Мінприроди щодо небезпечних відходів та дозволів на розміщення відходів. Ураховуючи зазначене, з 26 квітня 2014 року суб'єкти господарювання можуть провадити господарську діяльність без одержання лімітів на утворення та розміщення відходів і дозволів на розміщення відходів.

1.2 Вимоги щодо охорони атмосферного повітря

Атмосфероохоронне законодавство передбачає систему правових заходів дозвільного, заборонного, стимулюючого та іншого характеру, які забезпечують охорону атмосферного повітря від забруднення, шкідливого впливу фізичних та біологічних факторів на нього тощо.

З метою забезпечення охорони стану і складу атмосферного повітря Законом України «Про охорону атмосферного повітря» [9] (ст. 13) встановлена дозвільна система регулювання викидів в атмосферу, що породжує відповідні правові наслідки. Викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря стаціонарними джерелами можуть здійснюватися тільки за дозволами. Обсяги цих викидів визначаються на основі нормативів граничне допустимих викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря. Порядок видачі дозволів на викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря стаціонарними джерелами встановлюється постановою Кабінету Міністрів України від 29 травня 1995 р. № 3642 [10], а також Порядком розгляду документів та умовами видачі дозволів на викиди в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, затвердженим наказом Мінекобезпеки України від 29 грудня 1995 р. № 1543 [11].

Законодавство про охорону атмосферного повітря зобов'язує підприємства, установи і організації, викиди забруднюючих речовин або шкідливі впливи фізичних та біологічних факторів яких при перевищенні встановлених граничних нормативів, аваріях та несприятливих метеорологічних умовах можуть призвести до надзвичайних екологічних ситуацій, мати заздалегідь розроблені спеціальні заходи з охорони атмосферного повітря. Закон України «Про охорону атмосферного повітря» зобов'язує керівників підприємств, установ і організацій при виникненні таких надзвичайних екологічних ситуацій повідомити про це органи, які здійснюють державний контроль у галузі охорони атмосферного повітря і вжити заходів

щодо охорони атмосферного повітря та ліквідації причин і наслідків його забруднення (ст. 17 Закону).

Законодавством визначено комплекс вимог щодо охорони атмосферного повітря від забруднення автотранспортними та іншими пересувними засобами і установками та попередження впливу їх фізичних факторів.

Атмосфероохоронне законодавство України забороняє виробництво та експлуатацію транспортних й інших пересувних засобів, установок, у яких вміст забруднюючих речовин у відпрацьованих газах перевищує нормативи або рівні шкідливого впливу фізичних факторів (ст. 19 Закону).

Важливого значення набуває такий напрямок охорони атмосферного повітря, як захист його від забруднення виробничими, побутовими та іншими відходами. Зокрема, складування, зберігання або розміщення виробничого, побутового сміття та інших відходів, які є джерелами забруднення атмосферного повітря пилом, шкідливими газоподібними речовинами та речовинами з неприємним запахом або іншого шкідливого впливу, допускається лише за наявності спеціального дозволу і на територіях, визначених місцевими органами державної виконавчої влади, органами місцевого самоврядування у межах встановлених ними лімітів з додержанням нормативів екологічної безпеки і за можливості їх подальшого господарського використання. При цьому не допускається спалювання зазначених відходів на території підприємств, установ, організацій і населених пунктів, за винятком випадків, коли це здійснюється з використанням спеціальних установок з додержанням вимог щодо охорони атмосферного повітря. Одночасно законодавство зобов'язує власників або уповноважені ними органи управління підприємств, установ і організацій забезпечувати переробку, утилізацію та своєчасне вивезення відходів, які забруднюють атмосферне повітря, на підприємства, що використовують їх як сировину, або на спеціальні звалища.

До правових заходів охорони атмосферного повітря належить регулювання шкідливого фізичного впливу (звукові коливання, включаючи шуми, та ін.) на атмосферу'. Ці заходи стосуються:

- створення і впровадження малошумних машин і механізмів на основі технічного нормування; поліпшення конструкцій транспортних засобів та умов їх експлуатації, а також утримання в належному стані залізничних і трамвайних колій, автомобільних шляхів, вуличних покриттів; розміщення підприємств, транспортних магістралей, аеродромів та інших об'єктів з джерелами шуму при плануванні і забудові населених пунктів відповідно до встановлених санітарно-технічних вимог та карт шуму; виробництва будівельних матеріалів, конструкцій і технічних засобів та споруд з необхідними акустичними властивостями; проведення організаційних заходів для відвернення і зниження виробничих, комунальних, побутових і транспортних шумів, включаючи введення раціональних схем і режимів руху залізничного, повітряного, водного та автомобільного транспорту у межах населених пунктів (ст. 23 Закону).

При неможливості зменшення викидів забруднюючих речовин і зниження рівнів шкідливого впливу фізичних та біологічних факторів на атмосферне повітря до встановлених нормативів діяльність відповідних підприємств, установ, організацій, споруд та інших об'єктів повинна бути припинена або їх виробничий профіль підлягає зміні відповідно до ст.ст. 15, 17, 20 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» [14].

При визначенні місць забудови, проектуванні будівництва і реконструкції підприємств, споруд та інших об'єктів, що впливають на стан атмосферного повітря, проводиться погодження з органами, які здійснюють державний контроль у галузі охорони атмосферного повітря, та іншими органами відповідно до законодавства України.

Згідно з атмосферноохоронним законодавством України (ст. 27 Закону України «Про охорону атмосферного повітря» [9]) проектування, розміщення, будівництво і введення в експлуатацію нових і реконструйованих підприємств, споруд та інших об'єктів, удосконалення існуючих і впровадження нових технологічних процесів та устаткування повинно здійснюватися з обов'язковим дотриманням норм екологічної безпеки, врахуванням сукупної дії викидів

забруднюючих речовин у атмосферне повітря і шкідливого впливу фізичних та біологічних факторів на нього всіма діючими та запланованими для будівництва спорудами і іншими об'єктами, а також з урахуванням накопичення забруднення в атмосфері, транскордонного його перенесення, особливостей кліматичних умов.

Законодавство забороняє будівництво та введення в експлуатацію нових і реконструйованих підприємств, споруд та інших об'єктів, які не відповідають вимогам щодо охорони атмосферного повітря.

Одним із основних засобів попередження шкідливого впливу забруднюючих речовин на повітря населених пунктів є обов'язкове встановлення санітарно-захисних зон. Санітарно-захисні зони встановлюються з метою охорони атмосферного повітря в районах житлової забудови, масового відпочинку і оздоровлення населення при визначенні місць розміщення нових, реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів, які впливають на стан атмосферного повітря.

Санітарно-захисну зону треба встановлювати від джерел шкідливості до межі житлової забудови, ділянок громадських установ, будинків і споруд, у тому числі дитячих, навчальних, лікувально-профілактичних установ, закладів соціального забезпечення, спортивних споруд та ін., а також територій парків, садів, скверів та інших об'єктів зеленого будівництва загального користування, ділянок оздоровчих та фізкультурно-спортивних установ, місць відпочинку, садівницьких товариств та інших прирівняних до них об'єктів, у тому числі:

- для підприємств з технологічними процесами, які є джерелами забруднення атмосферного повітря шкідливими, із неприємним запахом хімічними речовинами та біологічними факторами, - безпосередньо від джерел забруднення атмосфери організованими викидами (через труби, шахти) або неорганізованими викидами (через ліхтарі будівель, димлячі і паруючі поверхні технологічних установок та інших споруд тощо), а також від місць розвантаження сировини, промпродуктів або відкритих складів;

- для підприємств з технологічними процесами, які є джерелами шуму, ультразвуку, вібрації, статичної електрики, електромагнітних та іонізуючих випромінювань та інших шкідливих факторів, - від будівель, споруд та майданчиків, де встановлено обладнання (агрегати, механізми), що створює ці шкідливості;

- для теплових електростанцій, промислових та опалювальних котелень - від димарів та місць зберігання і підготовки палива, джерел шуму;

- для санітарно-технічних споруд та установок комунального призначення, а також сільськогосподарських підприємств та об'єктів - від межі об'єкта.

На зовнішній межі санітарно-захисної зони, повернутої до житлової забудови, концентрації та рівні шкідливих факторів не повинні перевищувати їхні гігієнічні нормативи (ГДК, ГДР), на межі курортно-рекреаційної зони - 0,8 від значення нормативу.

Територія санітарно-захисної зони не повинна розглядатися як резерв розширення підприємств, сельбищної території і прирівняних до них об'єктів.

Основою для встановлення санітарно-захисних зон є санітарна класифікація підприємств, виробництв та об'єктів, яка залежить від характеру виробництва та його викидів. Санітарно-захисна зона залежно від цих параметрів може становити від 50 до 3000 метрів.

У санітарно-захисних зонах не можна допускати розміщення:

- житлових будинків з придомовими територіями, гуртожитків, готелів, будинків для приїжджих, аварійних селищ;

- дитячих дошкільних закладів, загальноосвітніх шкіл, лікувально-профілактичних та оздоровчих установ загального та спеціального призначення зі стаціонарами, наркологічних диспансерів;

- спортивних споруд, садів, парків, садівницьких товариств;

- охоронних зон джерел водопостачання, водозабірних споруд та споруд водопровідної розподільної мережі.

Не допускається використання для вирощування сільськогосподарських культур, пасовищ для худоби земель санітарно-захисної зони підприємств, що забруднюють навколишнє середовище високотоксичними речовинами та речовинами, які мають віддалену дію (солі важких металів, канцерогенні речовини, діоксини, радіоактивні речовини та ін.).

Якщо внаслідок порушення встановлених розмірів та режиму санітарно-захисних зон виникає необхідність у відселенні населення, виведенні з цих зон об'єктів соціального призначення або здійсненні інших заходів, підприємства, установи та організації, місцеві органи державної влади, органи місцевого самоврядування повинні вирішити питання про фінансування необхідних робіт і заходів та строки їх реалізації. У випадках, коли здійснення зазначених заходів спричинено введенням нових нормативів, їх фінансування та терміни реалізації визначаються Кабінетом Міністрів України [12].

1.3 Вимоги щодо використання водних ресурсів

Водні відносини в Україні перш за все регулюються Водним кодексом України від 6 червня 1995 року № 213/95-ВР [13]. Земельні, гірничі, лісові відносини, а також відносини щодо використання та охорони рослинного і тваринного світу, територій та об'єктів природно-заповідного фонду, атмосферного повітря, виключної (морської) економічної зони та континентального шельфу України, що виникають під час користування водними об'єктами, регулюються відповідним законодавством України.

Водокористувачами в Україні можуть бути підприємства, установи, організації і громадяни України, а також іноземні юридичні і фізичні особи та особи без громадянства.

Водокористувачі можуть бути первинними і вторинними.

Первинні водокористувачі — ті, що мають власні водозабірні споруди і відповідне обладнання для забору води.

Вторинні водокористувачі (абоненти) — ті, що не мають власних водозабірних споруд і отримують воду з водозабірних споруд первинних водокористувачів та скидають стічні води в їх системи на умовах, що встановлюються між ними.

Вторинні водокористувачі можуть здійснювати скидання стічних вод у водні об'єкти також на підставі дозволів на спеціальне водокористування.

Водокористувачі зобов'язані:

- економно використовувати водні ресурси, дбати про їх відтворення і поліпшення якості вод;

- використовувати воду (водні об'єкти) відповідно до цілей та умов їх надання;

- дотримуватися встановлених нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та встановлених лімітів забору води, лімітів використання води та лімітів скидання забруднюючих речовин, а також санітарних та інших вимог щодо впорядкування своєї території;

- використовувати ефективні сучасні технічні засоби і технології для утримання своєї території в належному стані, а також здійснювати заходи щодо запобігання забрудненню водних об'єктів стічними (дощовими, сніговими) водами, що відводяться з неї;

- не допускати порушення прав, наданих іншим водокористувачам, а також заподіяння шкоди господарським об'єктам та об'єктам навколишнього природного середовища;

- утримувати в належному стані зони санітарної охорони джерел питного та господарсько-побутового водопостачання, прибережні захисні смуги, смуги відведення, берегові смуги водних шляхів, очисні та інші водогосподарські споруди та технічні пристрої;

- здійснювати облік забору та використання вод, вести контроль за якістю і кількістю скинутих у водні об'єкти зворотних вод і забруднюючих речовин та за якістю води водних об'єктів у контрольних створах, а також

подавати відповідним органам звіти в порядку, визначеному Водним кодексом України та іншими законодавчими актами;

- здійснювати погоджені у встановленому порядку технологічні, лісомеліоративні, агротехнічні, гідротехнічні, санітарні та інші заходи щодо охорони вод від вичерпання, поліпшення їх стану, а також припинення скидання забруднених стічних вод;

- здійснювати спеціальне водокористування лише за наявності дозволу;

- безперешкодно допускати на свої об'єкти державних інспекторів спеціально уповноважених державних органів у галузі використання, охорони та відтворення водних ресурсів, а також громадських інспекторів з охорони навколишнього природного середовища, які здійснюють перевірку додержання вимог водного законодавства, і надавати їм безкоштовно необхідну інформацію;

- своєчасно сплачувати збори за спеціальне водокористування та інші збори відповідно до законодавства;

- своєчасно інформувати місцеві Ради, державні органи охорони навколишнього природного середовища та санітарного нагляду про виникнення аварійних забруднень;

- здійснювати невідкладні роботи, пов'язані з ліквідацією наслідків аварій, які можуть спричинити погіршення якості води, та надавати необхідні технічні засоби для ліквідації аварій на об'єктах інших водокористувачів у порядку, встановленому законодавством;

- виконувати інші обов'язки щодо використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів згідно з законодавством.

Водокористування може бути двох видів — загальне та спеціальне.

Загальне водокористування здійснюється громадянами для задоволення їхніх потреб (купання, плавання на човнах, любительське і спортивне рибальство, водопій тварин, забір води з водних об'єктів без застосування споруд або технічних пристроїв та з криниць) безкоштовно, без закріплення водних об'єктів за окремими особами та без надання відповідних дозволів.

На водних об'єктах, наданих в оренду, загальне водокористування допускається на умовах, встановлених водокористувачем, за погодженням з органом, який надав водний об'єкт в оренду.

Водокористувач, який узяв водний об'єкт у користування на умовах оренди, зобов'язаний доводити до відома населення умови водокористування, а також про заборону загального водокористування на водному об'єкті, наданому в оренду.

Спеціальне водокористування — це забір води з водних об'єктів із застосуванням споруд або технічних пристроїв, використання води та скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти, включаючи забір води та скидання забруднюючих речовин із зворотними водами із застосуванням каналів.

Спеціальне водокористування здійснюється юридичними і фізичними особами насамперед для задоволення питних потреб населення, а також для господарсько-побутових, лікувальних, оздоровчих, сільськогосподарських, промислових, транспортних, енергетичних, рибогосподарських та інших державних і громадських потреб.

Спеціальне водокористування здійснюється на підставі дозволу.

Дозвіл на спеціальне водокористування видається:

- державними органами охорони навколишнього природного середовища — у разі використання води водних об'єктів загальнодержавного значення;
- обласними, Київською міською Радою за погодженням з державними органами охорони навколишнього природного середовища — у разі використання води водних об'єктів місцевого значення.

У дозволі на спеціальне водокористування встановлюються ліміт забору води, ліміт використання води та ліміт скидання забруднюючих речовин. У разі настання маловоддя ці ліміти можуть бути зменшені спеціально уповноваженими державними органами без коригування дозволу на спеціальне водокористування.

На підприємствах, в установах та організаціях, які є суб'єктами господарської діяльності, повинні бути такі документи щодо охорони водних ресурсів:

1. Технологічні нормативи використання води (Водний кодекс України).
 2. Гранично допустимі скиди (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами (наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України «Про затвердження інструкції про порядок розробки та затвердження гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами» від 15 грудня 1994 р. № 116).
 3. Журнал ПОД-11 — журнал обліку водоспоживання водовимірювальними приладами та обладнанням (наказ Державного комітету статистики України від 27 липня 1998 р. № 264).
 4. Журнал ПОД-12 — журнал обліку водоспоживання (водовідведення) побічними методами (наказ Державного комітету статистики України від 27 липня 1998 р. № 264).
 5. Журнал ПОД-13 — журнал обліку якості стічних вод, що скидаються (Наказ Державного комітету статистики України від 27 липня 1998 р. № 264).
 6. Дозвіл на спеціальне водокористування — у разі спеціального водокористування (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку погодження та видачі дозволів на спеціальне водокористування та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 10.08.1992р. №459» від 13 березня 2002 р. № 321).
 7. Документи, що підтверджують сплату екологічного податку за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти (Податковий кодекс України).
 8. Документи, що підтверджують внесення платежів за використання води (Податковий кодекс України).
 9. Статистична звітність за формою 2-ТП (водгосп) (наказ Державного комітету статистики України від 21 червня 2010 р. № 233).
- Спеціальне водокористування є платним.

2 ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДПРИЄМСТВА «ФЕНІКС» ЯК ОБ'ЄКТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фенікс» спеціалізується на здійсненні операцій у сфері поводження з відходами (збір, транспортування, зберігання, оброблення та видалення). Компанія володіє власним виробничим комплексом по обробці і термічному знищенню відходів, що не підлягають утилізації та захороненню на полігонах.

Підприємство розташоване у м.Теплодар, Промзона 38-А.

Види діяльності, які може здійснювати підприємство наведені у табл.2.1.

Таблиця 2.1 - Зареєстровані види господарської діяльності:

Найменування виду діяльності	Код за КВЕД
Збирання безпечних відходів	38.11
Оптова торгівля відходами та брухтом	46.77
Збирання небезпечних відходів	38.12
Оброблення та видалення безпечних відходів	38.21
Оброблення та видалення небезпечних відходів	38.22
Інша діяльність щодо поводження з відходами	39.00

Підприємство здійснює свою діяльність на підставі:

- Статуту товариства з обмеженою відповідальністю «Фенікс», затвердженого загальними зборами учасників ТОВ «Фенікс, протокол №1 від 17.10.2014р.;

- Довідки з ЄДРПОУ за № 05.3-19/955, виданої Головним управлінням статистики в Одеській області, дата первинної реєстрації 17.10.2014р., дата та номер останньої реєстрації 17.10.2014р. № 15561020000053804;

- Договору оренди № 25 між ТОВ ВКА «Маяки» та ТОВ «Фенікс» від 11.11.2014 року;

- Технологічного регламенту збору, транспортування, зберігання, оброблення, видалення на утилізаторі термічному УТ 3000Д відходів, затвердженого директором ТОВ «Фенікс» від 09.12.2014р.;

- Атестату виробництва, виданого Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, зареєстрованого в Реєстрі Системи сертифікації УкрСЕПРО 28 січня 2015 р. № UA3.033.0014-15;

- Дозволу № 020.15.51 на експлуатацію устаткування, пов'язаного з використанням, транспортуванням, утилізацією небезпечних або шкідливих речовин – органічні та неорганічні відходи (установки для термічного знищення відходів УТ3000Д, 2013р. – 1 одиниця) виданого Державною службою гірничого нагляду та промислової безпеки України;

- Акту введення обладнання в експлуатацію, від 04.02.2015р.

Термічне знищення відходів відбувається за допомогою Утилізатора термічного УТ3000Д, виробленого ТОВ «НТЦ«ФЛЕШ-Р» м. Київ (рис.2.1), який працює на дизельному паливі.

Рис 2.1 - Утилізатор термічний УТ3000Д.

Встановлене обладнання відповідає всім екологічним і санітарним нормам України, а також вимогам Директиви Європейського Союзу ЄС 76/2000.

2.1 Опис технологічних процесів на підприємстві

ТОВ «Фенікс» спеціалізується на термічному знищенні відходів. Річний обсяг знищених відходів складає 3650 т.

Підставами для знищення відходів є:

- Закон України «Про відходи»;
- Закон України «Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції»;
- Інструкція ТОВ «Фенікс» по поводженню з відходами;
- Заяви клієнтів та Договори про надання послуг у сфері поводження з відходами у яких ТОВ «Фенікс» є стороною Виконавцем.

На підставі вище перелічених документів, а також згідно додатку до Атестації виробництва № UA3.033.0014-15 підприємство може здійснювати збір, транспортування, зберігання, оброблення та видалення наступних відходів:

1. Тверді побутові відходи;
2. Особливі суднові відходи (згідно переліку в Додатку V в Конвенції Marpol 73/78);
3. Неякісна алкогольна продукція;
4. Тютюнові вироби та відходи тютюнового виробництва, тютюн на його заміники;
5. Неякісні парфумерно-косметичні вироби;
6. Відходи виробництва побутової хімії, у т.ч. неякісних миючих засобів та побутова хімія;
7. Товари для дітей та засоби жіночої гігієни;
8. Засоби для догляду за ротовою порожниною та засоби для гоління;

9. Вироби гігієнічні, у тому числі памперси, а також косметичні засоби;
10. Суміші для чищення, прання та полірування;
11. Відпрацьоване активоване вугілля;
12. Відходи пластмас;
13. Відходи змішані будівництва і зносу будівель та споруд;
14. Відходи кінцевої продукції виробництва виробів з бетону для будівництва;
15. Відходи комунальні змішані, в т.ч. сміття з урн;
16. Неякісні товари та відходи промислові інші, не позначені іншим способом, зіпсовані чи забруднені;
17. Відходи морських перевезень, які утворилися внаслідок псування, забруднення чи ураження вантажів;
18. Відходи торгівлі та ринків змішані;
19. Матеріали абразивні та вироби з них зіпсовані;
20. Текстиль та вироби з текстилю;
21. Меблі некондиційні;
22. Іграшки, ігри та спортивний інвентар;
23. Неякісні продукти сировинні сільськогосподарські;
24. Неякісні харчові продукти та відходи харчових виробництв;
25. Відходи вхідних компонентів приготування продуктів харчування;
26. Продукти рослинного походження;
27. Продукти тваринного походження;
28. Жири тваринного або рослинного походження, продукти їх розщеплення, готові харчові жири;
29. Деревина і вироби з деревини;
30. Неутилізуємий папір або картон, в т.ч. одержані з відходів та макулатури;
31. Різні готові вироби товарних групи 96 УКТ ЗЕД;
32. Взуття, головні убори, парасольки від дощу та сонця;

33. Вироби з каменю, гіпсу, цементу, азбесту, слюди або аналогічних матеріалів;
34. Скло та вироби зі скла;
35. Добрива;
36. Неутилізуємі матеріали пакувальні змішані, у т.ч. дерев'яні зіпсовані;
37. Відходи виробництва, одержання і застосування хімічних речовин для просочування деревини (у тому числі залізничні шпали).

Для термічного знищення відходів ТОВ «Фенікс» придбаний Утилізатор термічний УТ3000Д, який працює на дизельному паливі.

Технічні характеристики Утилізатора та основні показники його роботи наведені у табл.2.2 та табл.2.3 відповідно.

Структура Утилізатора зображена на рис.2.2.

Таблиця 2.2 - Технічні характеристики Утилізатора термічного УТ3000Д

Корисний обсяг камери спалювання	2,62 м ³
Загальний обсяг камери спалювання	3,00 м ³
Камера дожигу	5,50 м ³
Люк завантаження	600×530 мм
Висота труби	18000 мм
Висота від «0»	18600 мм
Загальна маса	10000 кг
Робоча температура спалювання	850-1200 °С
Робоча температура дожигу	850-1200 °С
Люк для золи	в наявності
Примусова вентиляція камери спалювання	Так
Шлюз загрузки	Автоматичне
Відкриття люку	Автоматичне
Швидкість спалювання (волога не менш ніж 70%)	500 кг/год
Витрати газу	
Пальне	Дизельне
Горілка МАХ 30 (6 шт) Esoflam	робоча потужність 125кВт 1 горілка
Тиск на форсунку	Мінімальний тиск 10 Бар
Обсяг димових газів	1500 Н м ³ /рік
Швидкість руху димових газів	12 м/с
Вентилятор	3 кВт

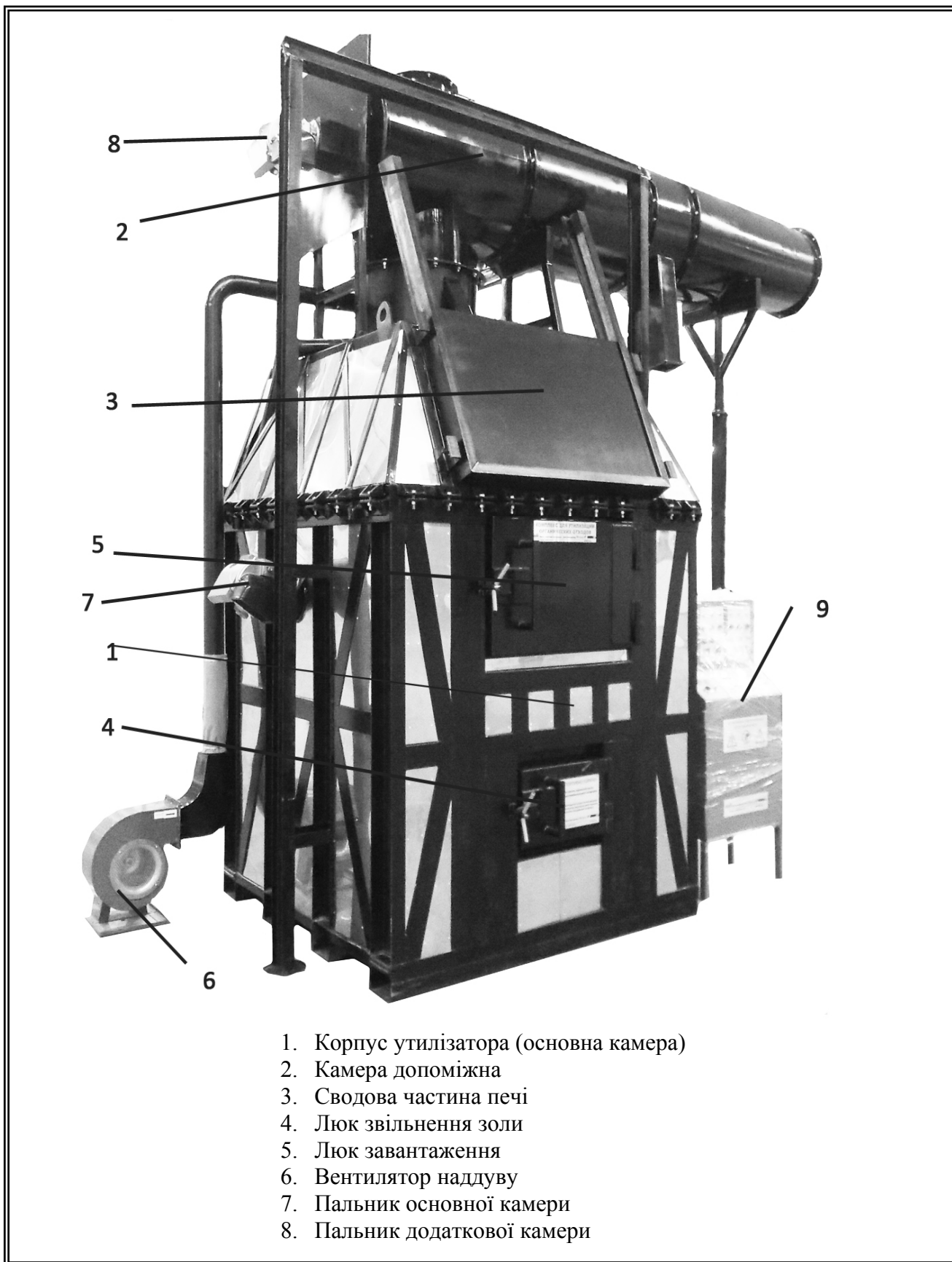

Рис. 2.2 - Склад утилізатора термічного УТ 3000Д.

Таблиця 2.3 - Основні показники роботи утилізатора

Параметр	Позначення	Од. виміру	Фактичне значення
Тиск палива перед горілкою	$P_{п}$	МПа	1,1
Витрата дизельного палива	$G_{п}$	кг/рік	12,47
Теплова потужність горілки	$P_{пном}$	кВт	124,7
ВИХІДНІ ГАЗИ			
Вміст кисню	O_2	%	4,5
Вміст вуглекислого газу	CO_2	%	12,5
Вміст оксиду вуглецю	CO	ppm	12,0
Вміст оксиду вуглецю ($\alpha=1$)	$CO_{пр}$	%	0,002
		мг/м ³	19,0
Вміст оксидів азоту	NO_x	ppm	110,0
Вміст оксидів азоту ($\alpha=1$)	$NO_{хпр}$	мг/м ³	288,0
Вміст оксидів сірки	SO_x	мг/м ³	85,2
Коефіцієнт ізбитку повітря	α	-	1,25
Температура газів після камери дожигання	$t_{п}^c$	⁰ С	868,0
Температура газів після охолодження	$t_{п}^c$	⁰ С	100,0
Залишок золи		%	3,0

Збір та транспортування відходів здійснюється спеціалізованими транспортними засобами, які обладнані закритими кузовами.

Приєм відходів здійснюється згідно з заявкою власника відходів. Відходи приймаються упакованими. Представник ТОВ «Фенікс», прибувши на місце збору відходів, спілкується з уповноваженою особою у сфері поводження з відходами зі сторони підприємства-замовника. Після збору відходів відбувається зважування, і згідно з цими даними складається акт прийому-передачі у двох примірниках по факту виконання робіт, який візується відповідальною особою зі сторони замовника та представником ТОВ «Фенікс». Після прийому з об'єкта замовника відходи транспортуються на промисловий майданчик ТОВ «Фенікс» для подальшого поводження з ними. Транспортування відходів відбувається по встановленому маршруту та у спеціальній тарі, стійкої до механічних пошкоджень.

Видалення відходів відбувається на Утилізаторі термічному УТ3000Д, який обладнаний системою очистки димових газів (рис.2.3).

Рис. 2.3 – Утилізатор термічному УТ3000Д.

Відходи завантажуються через завантажувальний люк в основну камеру. Термічне спалювання та ліквідація відходів – багатоступеневий технологічний процес, що дозволяє ефективно вирішити цілий комплекс задач, пов'язаних з управлінням відходами.

Переваги технології термічного знешкодження:

- скорочення початкового об'єму відходів на 95%;
- повне знешкодження мікроорганізмів у відходах;
- багатоступенева очистка димових газів;
- утилізація теплової енергії від спалювання відходів.

Легкість процесу завантаження досягається за рахунок зручно організованої подачі відходів у камеру спалювання. Завантаження рідких та пастоподібних відходів автоматизоване.

У камері спалювання утилізатора відходи знищуються при температурі 850-900⁰С.

Система штовхачів-ворошителів здійснює рівномірне пересування відходів по зонах камери спалювання. Завдяки цьому досягається повне знешкодження і до спалювання твердого залишку, знижується витрата палива на підтримку температури горіння.

Для запобігання появи оксиду азоту у камеру спалювання додається карбамід. Таким чином, процес газоочистки починається вже на цьому етапі. Для розкладання діоксидів димові гази поступають у камеру до спалювання інсинератора, де температура спалювання підвищується до 1200⁰С. Данні про температуру завжди доступні завдяки вбудованим температурним датчикам.

Особливу роль грає траєкторія руху газів у камері до спалювання. Вона розрахована таким чином, щоб знаходження газів складало не менше двох секунд, що забезпечує максимально високу якість очистки. Зольний залишок IV класу небезпеки переміщується до вихідного отвору и накопичується у контейнері.

У процесі підготовки до випуску в атмосферу гази піддаються охолодженню – спочатку у котлі-утилізаторі до 300⁰С, і далі, в різних вузлах газоочисного тракту до 150⁰С.

На наступному етапі очищення у димохід додається активоване вугілля для поглинання повторно утворившихся діоксидів. Далі гази потрапляють у випарний скруббер, де газовий потік очищується від оксидів сірки, хлористого та фосфорного водню, а також частково від твердих домішок. Очищення здійснюється методом вводу водної суспензії вапна, сухий залишок IV класу небезпеки легко видаляється. Ретельне очищення газів від твердих домішок забезпечується завдяки системі пиловловлювання. Залежно від продуктивності по переробці відходів використовуються одна або більше пилоуловлювальні камери.

Процес пиловловлення - важливий етап очищення димових газів. Пиловловлювач, за рахунок раціональної організації аеродинаміки, дозволяє

позбавиться і від крупно-і дрібнодисперсних частинок, що містяться в димових газах, і від шкідливих речовин, які адсорбуються на їх поверхні.

2.2 Місце розташування підприємства і функціональне використання прилеглих територій

ТОВ «Фенікс» розташоване в промисловій зоні на одному проммайданчику на території ТОВ «Маяки» згідно договору оренди №25 від 11.11.2014 року. Територія проммайданчику з усіх сторін межує з територією ТОВ «Маяки».

Згідно договору оренди, площа частини орендованого нежитлового приміщення складає 580м². Прилегла до приміщення територія підприємством ТОВ «Фенікс» не використовується.

Об'єкт розташований за межами сельбищної зони.

Згідно з каталогом координат географічних центрів (центроїдів) на території підприємства центроїд знаходиться за координатами, що наведено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4 – Координати географічних центрів (система координат WGS-84)

Найменування	Координати	
	Північна широта	Східна довгота
Центроїд	46°27'29.46"	30°18'56.79"

Схема розташування географічного центру (центроїда) на території земельної ділянки ТОВ «Фенікс» наведена на рис.2.4.

Рис. 2.4 - Схема розташування географічного центру (центроїда) на території земельної ділянки ТОВ «ФЕНІКС»

2.3 Ретроспективний аналіз функціонального призначення й діяльності на території підприємства

Промислова зона м. Теплодар призначалась для будівництва атомної теплоелектроцентралі АТЕЦ. Зародження міста Теплодар бере свій початок з Постанови Ради Міністрів СРСР про будівництво Одеської атомної теплоелектроцентралі (ОАТЕЦ). Тут, у Причорномор'ї, поблизу міста Одеси Актом Державної комісії від 1 серпня 1980 року, що затверджений Постановою Ради Міністрів УРСР від 28.08.1980 року, був визначений майданчик для будівництва селища міського типу та атомної теплоелектроцентралі АТЕЦ. Проект будівництва селища атомників був розроблений Одеською філією інституту «Діпромисто», атомної теплоелектроцентралі — Горьківською філією

Інституту «Атомтеплоэлектропроект» Міністерства енергетики СРСР. Будівництво селища набирало швидкі темпи. Промислова зона була забудована великим комплексом будівель та споруд, транспортними розв'язками та залізничними шляхами. Після катастрофи на Чорнобильській АЕС в результаті перевірки технологічних норм будівництва ОАТЕЦ, було виявлено, що майбутня станція розташована на ділянці, пов'язаній із небезпекою зсуву ґрунтів, а також із численними карстовими пустотами. Наприкінці 80-х років роботи навколо станції було заморожено, а 1997 року повністю припинено.

На сьогоднішній день на території промислової зони м. Теплодар функціонують виробничі підприємства та експлуатуються складські приміщення.

ТОВ «Фенікс» введено в експлуатацію у 2014 році, виробничі потужності підприємства розташовані за адресою Одеська обл., м. Теплодар, Промзона №38-А, яка належить підприємству згідно договору оренди № 25 між ТОВ «Маяки» та ТОВ «Фенікс» від 11.11.2014 року. До цього моменту приміщення і прилегла територія належала ТОВ ВК Агрофірмі «Маяки», основним видом діяльності якої було вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур (КВЕД 01.11). Частина приміщення, яка на сьогоднішній день орендується ТОВ «Фенікс» використовувалась Агрофірмою як складське приміщення, де не було виробничого обладнання та промислових потужностей.

Розташування промислових потужностей ТОВ «Фенікс» на території промзони дозволяє здійснювати свою діяльність без урахування негативного впливу на населення, так як нормативний розмір санітарно-захисної зони для даного підприємства становить 500м від межі джерела, а найближча житлова зона (м. Теплодар) розташована на відстані 3520м.

2.4 Екологічний податок

ТОВ «Фенікс» є платником екологічного податку за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Розміри платежів за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря наведено у табл.2.5.

Таблиця 2.5 – Розміри платежів за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Забруднююча речовина	Сумарна потужність викиду т/рік	Ставка податку, гривень за 1 тону	Платіж, грн
Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	1,09542	58,54	64,126
Сірки діоксид	1,4607	1553,79	2269,621
Оксиди азоту	6,5704	1553,79	10209,022
Оксид вуглецю	1,826	58,54	106,940
Фенол	0,073	7052,52	514,834
Формальдегід	0,073	3846,95	280,827
Водню хлорид	1,825	58,54	106,835
НМЛОС	$2.8 \cdot 10^{-6}$	87,81	0,00024
ВСЬОГО:			13552,20

Згідно Розділу VIII Податкового кодексу України, загальна сума сплати екологічного податку за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря для підприємства ТОВ «Фенікс» у 2016 році буде складати **13552,20 грн** при умові що у продовж року підприємство буде працювати з максимальною потужністю у т.ч. при максимальному завантаженні Утилізатора.

2.5 Фізико-географічні й кліматичні особливості території

ТОВ «Фенікс» розташоване у зоні помірно-континентального клімату з теплим посушливим літом і порівняно короткою вітряною й вологою зимою. Район розміщення підприємства відноситься до III кліматичного району. Природний ландшафт місцевості із часу освоєння району людиною набув значних змін й продовжує змінюватися. Постійні вітри, незначна кількість опадів і різкі коливання температури повітря є характерною рисою клімату цього району.

Зима відрізняється порівняно невеликою сумою опадів, що випадають у вигляді дощів, що мрячать, частими туманами й різкими коливаннями тиску й температури повітря.

Найпрохолоднішим місяцем є січень, середньобагаторічна температура якого становить мінус 2,5°C. Найтепліший місяць - липень, середньобагаторічна температура якого становить +25°C.

Більша частина суми опадів випадає в літні місяці, найменша кількість опадів припадає на холодний період року із січня по березень. Грози можливі протягом усього року. Однак найбільш часті грози в літній період. Заметілі спостерігаються з листопада по квітень, однак на початку й прикінці цього періоду вони бувають досить рідко. У районі підприємства тумани найбільш часто спостерігаються в холодну пору року й можуть тривати по кілька діб.

3 СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ НАВКОЛИШНІМ ПРИРОДНИМ СЕРЕДОВИЩЕМ НА ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Структура управління навколишнім природним середовищем на підприємстві

Управлінню екологічними аспектами підприємства, контролю й аналізу відповідно до дійсних розпорядничьких документів ТОВ «Фенікс» підлягає:

- відповідність технологічної документації вимогам стандартів, правил і норм охорони праці й промислової безпеки;
- устаткування, що вводиться в експлуатацію, машини, механізми на виробничих об'єктах, контроль виробничого устаткування, що одержується від заводів-виготовлювачів на відповідність вимогам ТУ, стандартів, правил і норм безпеки;
- оцінка ступеня безпеки устаткування, що експлуатується, й приведення його у відповідність із вимогами стандартів, правил і норм безпеки;
- організація правильної експлуатації устаткування;
- проведення своєчасного огляду й технічного обслуговування технологічного устаткування і транспортних засобів;
- проведення планових ремонтів, модернізації й заміни фізично і морально застарілого устаткування та транспортних засобів або таких, що не відповідають вимогам безпеки;
- установлення придатності до подальшої експлуатації або списання основного технологічного устаткування, транспортних засобів, що відпрацювали припустимий термін служби.

Управління навколишнім середовищем в ТОВ «Фенікс» базується на принципах екологічної політики на відповідність дійсному природоохоронному законодавству в рамках організаційної структури управління ТОВ «Фенікс».

На чолі системи управління навколишнім середовищем знаходиться керівник підприємства на якого покладена відповідальність за реалізацію цілей і завдань екологічної політики.

Заходи щодо екологічної безпеки включаються до складу комплексних заходів підприємства щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці й виробничого середовища, підвищення рівня охорони праці, приймаються спільним рішенням керівництва підприємства.

Прийнята технологія і апаратурне оформлення процесу відповідає сучасним технічним рішенням світової практики.

На підприємстві розроблені посадові інструкції, у яких визначені загальні положення, завдання та обов'язки, відповідальність, та перелік інформації якою повинен володіти кожен з робітників ТОВ «Фенікс» залежно від посади, зокрема це:

- Посадова інструкція директора, затверджена загальними зборами учасників ТОВ «Фенікс» від 17.10.2014р.;
- Посадова інструкція начальника відділу утилізації, затверджена керівником підприємства від 27.10.2014р.;
- Посадова інструкція вантажника, затверджена керівником підприємства.

Також, на підприємстві розроблені і затверджені наступні інструкції:

- Інструкція з охорони праці Директора;
- Інструкція з охорони праці вантажника;
- Інструкція про заходи пожежної безпеки на підприємстві.

Враховуючи основний вид діяльності ТОВ «Фенікс» на підприємстві розроблені і затверджені наступні інструкції:

- Інструкція з охорони праці при погодженні з відходами виробництва;
- Інструкція щодо безпечного поводження з відходами;
- Інструкція по поводженню з відходами алкогольної продукції;

- Інструкція по поводженню з відходами парфумерно-косметичної продукції;
- Інструкція по поводженню з особливими судновими відходами.

Згідно наказу від 23.12.2014р. на підприємстві створена комісія для проведення перевірки знань персоналу з правил технічної експлуатації установок очистки газу у складі голови комісії, у відповідності з пунктом 2.2.4 наказу №52 Мінприроди України від 06.02.2009р. «Про затвердження правил технічної експлуатації установок очистки газу».

4 ХАРАКТЕРИСТИКИ ВПЛИВУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА СТАН НА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

4.1. Регулювання поведження з відходами

4.1.1. Загальні відомості про відходи, які утворюються на підприємстві

У результаті виробничої діяльності підприємства утворюються відходи I, III та IV класів небезпеки.

До відходів I класу небезпеки «надзвичайно небезпечні» відносяться:

- лампи люмінесцентні, та відходи що містять ртуть, інші зіпсовані чи відпрацьовані.

До відходів III класу небезпеки «помірно небезпечні» відносяться:

- матеріали обтиральні використані, відпрацьовані чи забруднені;
- відходи, стабілізовані чи затверділі за допомогою матеріалу зв'язувального неорганічного.

До відходів IV класу небезпеки «мало небезпечні» відносяться:

- відходи комунальні змішані, в т.ч. сміття з урн;
- матеріали пакувальні пластмасові, відпрацьовані чи забруднені;
- тара пластикова дрібна використана;
- зола летка.

Відповідно до вимог законодавства на кожен вид відходів розроблений Технічний паспорт відходу, погоджений Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації.

Згідно виконаної інвентаризації відходів ТОВ «ФЕНІКС» не включається в реєстр об'єктів, утворення, оброблення та утилізації відходів, і відповідно не розроблюються реєстрові картки на кожен вид відходів.

4.1.2. Дозвільні документи та первинний облік відходів

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31 серпня 1998р № 1360 "Про затвердження Порядку ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів" критерієм не включення до реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів є показник загального утворення відходів, який не перевищує 1000 питомих одиниць. Згідно звіту з інвентаризації відходів показник загального утворення відходів складає для ТОВ «ФЕНІКС» складає:

$$P_{зув} = 5000 * 0,0006 + 50 * 1 + 7,6 = 3 + 50 + 7,6 = 60,6 \text{ у.о.} < 1000 \text{ у.о.}$$

Суб'єкти господарської діяльності у сфері поводження з відходами, діяльність яких призводить виключно до утворення відходів, для яких $P_{зув}$ складає від 50 до 1000, зобов'язані щороку подавати декларацію про відходи. У зв'язку з тим, що для підприємства «ФЕНІКС» $50 \leq P_{зув} \leq 1000$ розробило декларацію про відходи за 2015р. У Декларацію були включені відходи, які утворюються в результаті господарської діяльності підприємства.

Так як підприємство спеціалізується на здійсненні операцій у сфері поводження з відходами і є об'єктом видалення відходів то відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 31 серпня 1998 р № 1360 "Про затвердження Порядку ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів" ТОВ «ФЕНІКС» включається до цього реєстру як об'єкт оброблення та утилізації відходів.

Характеристика відходів, що утворюються на підприємстві наведена у табл.4.1.

Таблиця 4.1 - Характеристика відходів, які утворюються на підприємстві

Найменування відходу	Код відходу згідно класифікатора ДК 005-96	Клас небезпеки відходу	Норматив утворення відходу т/рік	Передача відходів іншому власнику
Лампи люмінесцентні, та відходи що містять ртуть, інші зіпсовані чи відпрацьовані	7710.3.1.26	I	0,0006	ПП «Центр Екологічної Безпеки»
Матеріали обтиральні використані, відпрацьовані чи забруднені	7730.3.1.06	III	0,5	ПП «Центр Екологічної Безпеки»
Відходи,стабілізовані чи затверділі за допомогою матеріалузв'язувального неорганічного	9010.2.3.02	III	0,5	ПП «Центр Екологічної Безпеки»
Відходи комунальні змішані, в т.ч. сміття з урн	7720.3.1.01	IV	3,64	ТОВ ЖЕБП «Наш Город»
Матеріали пакувальні пластмасові, відпрацьовані чи забруднені	7710.3.1.04	IV	3,00	ПП «Центр Екологічної Безпеки»
Тара пластикова дрібна використана	7710.3.1.04	IV	0,95	ПП «Центр Екологічної Безпеки»
Зола летка	9010.2.9.04	IV	0,01	ПП «Центр Екологічної Безпеки»

4.1.3. Система поводження з відходами, що утворюються в результаті господарської діяльності ТОВ «ФЕНІКС»

Залежно від класу небезпеки та токсичності, усі відходи, що утворилися на підприємстві у результаті здійснення господарської діяльності, передаються на:

- розміщення на полігонах ТПВ;
- видалення або утилізацію спеціалізованим підприємствам, що мають відповідні діючі дозвільні документи та ліцензії на такі операції у сфері поводження з відходами.

У ході роботи встановлено, що всі відходи першого класу небезпеки, а також токсичні відходи третього класу небезпеки, що утворюються в процесі господарської діяльності, в навколишньому природному середовищі не розміщуються, а передаються на видалення або утилізацію спеціалізованим підприємствам, що мають діючі ліцензії у сфері поводження з відходами на вказані операції, видані Міністерством екології та природних ресурсів України.

Для накопичення транспортних партій утворених відходів на території підприємства, та в самому виробничому цеху організовані місця тимчасового зберігання (накопичення) відходів. Умови тимчасового зберігання відходів відповідають екологічним і санітарно-токсикологічним вимогам, що пропоновані органами МОЗ та Мінприроди України.

Згідно Державних санітарних правил та норм ДСанПіН 2.2.7. 029-99 «Гігієнічні вимоги, щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу небезпеки для здоров'я населення» вказані наступні способи тимчасового зберігання відходів, залежно від їх класу небезпеки:

- відходи I класу небезпеки зберігають у герметичній тарі (сталеві бочки, контейнери). У міру наповнення, тару з відходами закривають герметичною сталюю кришкою, при необхідності заварюють електрогазозварюванням;

- відходи II класу небезпеки зберігають, згідно до агрегатного стану, у поліетиленових мішках, пакетах, діжках та інших видах тари, що запобігає розповсюдженню шкідливих речовин (інгредієнтів);

- відходи III класу небезпеки зберігають у тарі, що забезпечує локалізоване зберігання, дозволяє виконувати вантажно-розвантажувальні та транспортні роботи і виключає розповсюдження у навколишньому середовищі шкідливих речовин;

- відходи IV класу небезпеки можуть зберігатися відкрито на промисловому майданчику у вигляді конусоподібної купи, звідки їх автотранспортом перевантажують у самоскидний автотранспорт і доставляють на місце утилізації або захоронення. Ці відходи без негативних екологічних наслідків можуть бути об'єднані з побутовими відходами з місця захоронення останніх або використані як ізолюючий матеріал, а також для різних планувальних робіт при освоєнні територій.

Отже, відходи які утворюються під час ведення господарської діяльності на підприємстві ТОВ «ФЕНІКС» залежно від їх класу небезпеки необхідно тимчасово зберігати відповідно до вищевказаних вимог ДСанПіН 2.2.7. 029-99.

Схема тимчасового розміщення відходів на території підприємства наведена на рис.4.2.

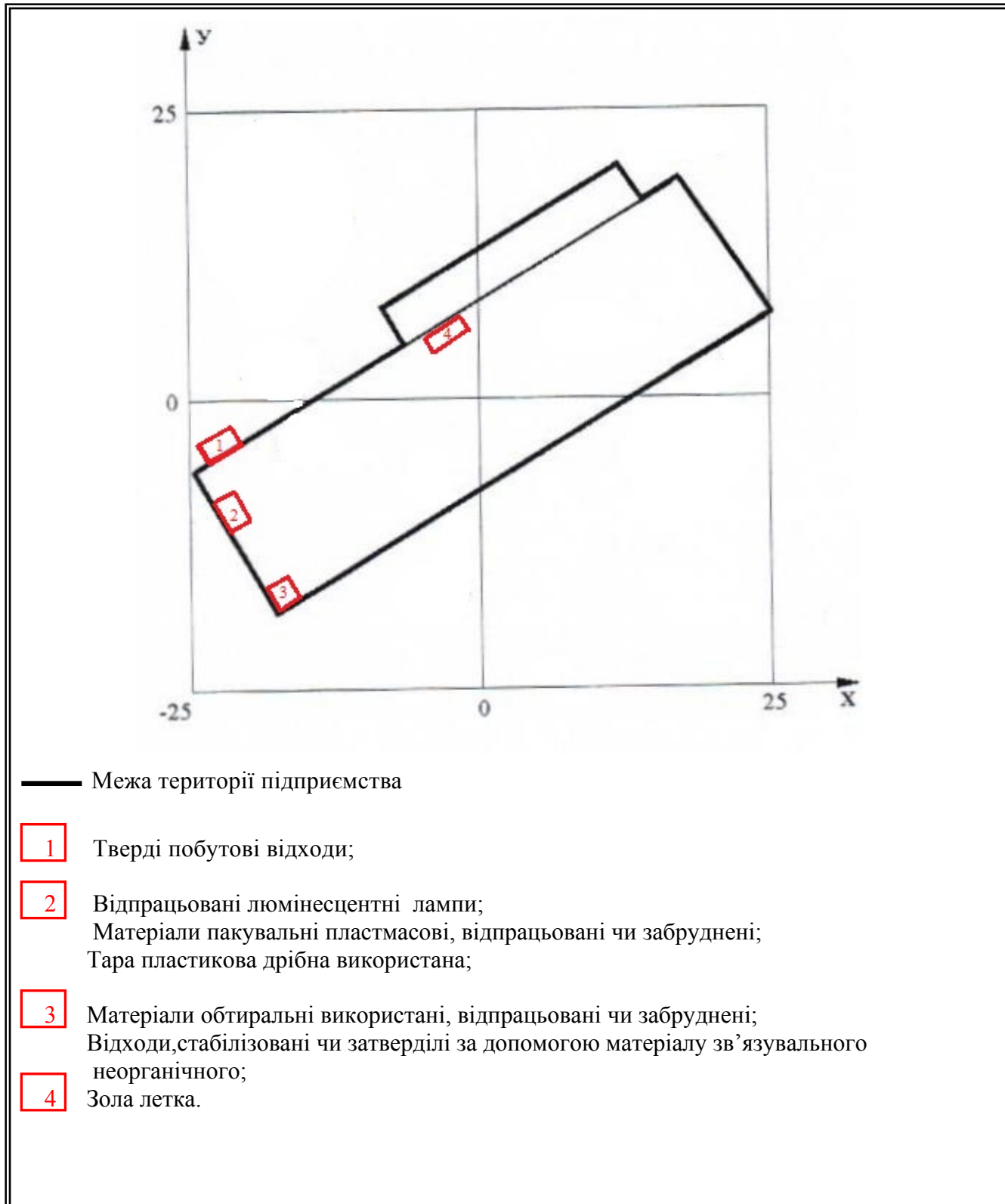

Рис. 4.2 - Схема місць тимчасового зберігання відходів ТОВ «ФЕНІКС».

4.1.4. Система поводження з відходами, які ТОВ «ФЕНІКС» приймає від інших суб'єктів господарювання

Система поводження з відходами визначена у Технологічному регламенті збору, транспортування, зберігання, оброблення, видалення на утилізаторі термічному УТ 3000Д відходів, затвердженого директором ТОВ «ФЕНІКС» від 09.12.2014р.

Підприємством заведений Журнал реєстрації прийнятих відходів, у якому вказується назва підприємства, яке передало неякісну продукцію, дата прийняття продукції, перелік і кількість відходів.

Тимчасове зберігання відходів не є довготривалим і має сенс тільки тоді, коли обсяг неякісної продукції, що надійшла перевищує об'єм завантаження Утилізатора, у всіх інших випадках, неякісна продукція, що надходить на промисловий майданчик на його території не зберігається, а одразу поступає до Утилізатора, проходячи попередні етапи, якщо в цьому є необхідність.

4.2. Охорона атмосферного повітря

У 2014 році згідно договору с ТОВ «НВП «ЕКОРЕСУРС» підприємству було розроблено: звіт з інвентаризації викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря; документи які обґрунтовують обсяги викидів, для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.

По результатам проведення звіту з інвентаризації на підприємстві було виявлено чотири джерела утворення забруднюючих речовин, зокрема одне неорганізоване:

- Утилізатор термічний УТ3000Д (дж.0001);
- Ємність з дизпаливом $V = 3\text{м}^3$ (дж.0002);
- Дизель-генератор DALGAKIRANDJ 10PR (дж.0003);
- Дробарка (дж.6004).

Технологічні процеси, пов'язані з викидами забруднюючих речовин в атмосферу:

- Спалювання відходів;
- Зберігання ПММ;
- Спалювання палива;
- Подрібнення відходів (паперу).

За рік в утилізаторі максимально здійснюється термічне знищення 3650 т відходів.

Згідно з даними звіту з інвентаризації викидів встановлено, що в атмосферне повітря викидається вісім забруднюючих речовин загальної кількістю 12,923 т/рік. В атмосферу викидаються парникові гази та важкі метали – 0,372 т/рік.

ТОВ «ФЕНІКС» відноситься до II групи і підлягає постановці на Державний облік.

Нормативний розмір санітарно-захисної зони для даного підприємства становить 500м від межі джерела. Найближча житлова зона 3520м. (м. Теплодар).

Оцінка впливу викидів забруднюючих речовин на стан забруднення повітря показала, що приземні концентрації всіх забруднюючих речовин в приземному шарі атмосфери не перевищують гігієнічні нормативи, підприємству рекомендується організувати санітарно-захисну зону по межі нормативної СЗЗ.

23.01.2015 року органами Одеської обласної державної адміністрації підприємству ТОВ «ФЕНІКС» був виданий Дозвіл №511500000-3 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, терміном дії на 10 років, з 23.01.2015р. по 23.01.2025р.

Згідно отриманого Дозволу, були встановлені наступні умови, які підлягають виконанню:

Умова 1. До викидів забруднюючих речовин (в тому числі до технорлогічного процесу, обладнання та споруд, очистки газопилового потоку)

1.1. Не для одного з вказаних дозволених викидів в атмосферу не повинні перевищуватися гранично допустимі викиди. Інших викидів в атмосферу, що чинять суттєвий вплив на навколишнє середовище бути не повинно. Викиди забруднюючих речовин із стаціонарних джерел підприємства, які не підлягають регулюванню та за якими не здійснюється державний облік, не повинні призводити до перевищення гігієнічних нормативів на межі санітарно-захисної зони.

1.2. Аналіз для кожного окремого виду викидів в атмосферу повинні здійснюватися відповідно до умови 2. Звіт про результати аналізу повинен надаватися до Департаменту екології та природних ресурсів одеської обласної державної адміністрації щорічно.

1.3. Статистичні звіти про викиди в атмосферу повинні надаватися Департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації. Наведена в таких звітах інформація повинна готуватися у відповідності з інструкціями з даного питання.

1.4. До технологічного процесу.

1.4.1 Суб'єкт господарювання повинен забезпечити проведення всіх робіт на об'єкті таким чином, щоб викиди в атмосферу та/або запах не приводили до істотних незручностей за межами об'єкта або до істотного впливу на навколишнє середовище.

1.4.2 При спалюванні відходів суворо дотримуватися температурного режиму.

1.5. До обладнання та споруд.

1.5.1 Резервуарне обладнання повинно забезпечувати герметичність для запобігання викидам летких фракцій моторного палива (крім ремонтних

процесів, вимірювання та взяття проб) (дж.0002).

1.5.2 Обладнання для збереження моторного палива повинно включати систему контролю рівня палива або захисту від переливання (дж.0002).

1.5.3 Час роботи дробарки не повинен перевищувати 100 год/рік (дж.6004).

Умова 2. Виробничий контроль

2.1 Граничнодопустимі викиди в атмосферу в рамках Дозволу понині тлумачитися наступним чином.

2.1.1 Періодичний моніторинг:

А) Для будь-якого параметру, вимірювання якого в силу особливостей пробовідбору/аналізу за 20 хвилин неможливо, необхідно встановити придатний період пробовідбору, отримані при таких вимірах величини не повинні перевищувати граничнодопустиму величину дозволених викидів.

Б) Результати вимірювань масової концентрації забруднюючої речовини, які характеризують вміст цієї забруднюючої речовини за двадцятихвилинний проміжок часу по всьому вимірному перерізу газоходу, вважаються такими, що не перевищують значення відповідного нормативу граничнодопустимого викиду, якщо значення кожного результату вимірювання не перевищують значення встановленого нормативу граничнодопустимого викиду.

В) Граничнодопустима інтенсивність викидів повинна розраховуватися на основі концентрацій, як середня величина за певний період часу, помножена на величину відповідної масової витрати. Не один з визначених таким чином показників не повинен перевищувати граничнодопустиму величину інтенсивності викидів.

Г) Для всіх інших параметрів, не один із середніх показників за 20 хвилин не повинен перевищувати граничнодопустиму величину дозволених викидів.

2.1.2 Граничнодопустимі концентрації для викидів в атмосферу, встановлені в Дозволі, повинні досягатися без розбавлення повітрям та повинні ґрунтуватися на величинах обсягу газів, приведених до нормальних умов (у випадку газоподібних продуктів спалювання):

а) Температура: 273К, тиск: 101,3 кПа. Сухий газ; 11% кисню для

сміттєспалювальних печей.

2.1.3 Суб'єкт господарювання повинен проводити відбір проб, аналіз, вимірювання, обслуговування відповідно до Переліку заходів щодо здійснення контролю за дотриманням затверджених нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин та умов дозволу на викиди.

Умова 3. До адміністративних дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

3.1 Суб'єкт господарювання направляє повідомлення, як по телефону, так і по факсу (якщо є така можливість) до Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації, як можливо скоріше (наскільки це практично можливо), при будь-якої аварії, котра може створити загрозу забруднення повітря або може потребувати екстрених заходів реагування.

а) Будь-який викид, який не відповідає вимогам Дозволу.

б) Будь-яка аварія, котра може створити загрозу забруднення повітря або може потребувати екстрених заходів реагування. У якості складової частини повідомлення, суб'єкт господарювання повинен вказати дату та час такої аварії, привести докладну інформацію про те, що сталося та заходи, прийняті для мінімізації викидів і для попередження подібних аварій в майбутньому.

3.2 Оператор повинен документально фіксувати будь-які аварії, вказані в пункті 3.1 даної умови. В повідомленні, яке надається до Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації, повинна наводитися докладна інформація про обставини, які призвели до аварії та про всі прийняті дії для мінімізації впливу на навколишнє природне середовище та для мінімізації обсягу утворених відходів.

4.2.1 Дозволені обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Дозволені обсяги викидів забруднюючих речовин, які віднесені до інших джерел викидів наведені у табл.4.3; табл..4.4

Для речовин на які не встановлені нормативи граничнодопустимих викидів відповідно до законодавства, встановлюються для кожного джерела викиду наступні величини масової витрати (г/сек):

- для Сірки діоксид – 0,0264;
- для Оксид вуглецю – 0,0239;
- для Оксиди азоту (у перерахуванні на діоксид азоту)– 0,0467;
- для Водню хлорид (соляна кислота за молекулою HCl) – 0,0239.

Таблиця 4.3 - Дозволені обсяги викидів для джерела №0001 – Утилізатор термічний УТ3000Д)

Найменування забруднюючої речовини	Гранично допустимий викид відповідно до законодавства, мг/м ³	Затверджений гранично допустимий викид, мг/м ³	Термін досягнення затвердженого значення
1	2	3	4
Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинок та волокон)	150	150	23.01.2015
Фенол Формальдегід	Сумарна концентрація 20	Сумарна концентрація 20	23.01.2015

Таблиця 4.4 - Дозволені обсяги викидів для джерела №0003 – Дизель-генератор DALGAKIRANDJ 10 PR

Найменування забруднюючої речовини	Граничнодопустимий викид відповідно до законодавства, мг/м ³	Затверджений граничнодопустимий викид, мг/м ³	Термін досягнення затвердженого значення
1	2	3	4
Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)	150	150	23.01.2015

Для речовин, на які не встановлені нормативи граничнодопустимих викидів відповідно до законодавства, встановлюються для кожного джерела викиду наступні величини масової витрати (г/сек):

- для Сірки діоксид – 0,0091;
- для Оксиди азоту (у перерахуванні на діоксид азоту) – 0,0171;
- для Оксид вуглецю – 0,045.

Для неорганізованих джерел викидів (6004) нормативи граничнодопустимих викидів не встановлюються. Регулювання здійснюється за вимогами, які викладені в умовах, які встановлюються в Дозволі на викиди.

Карта-схема розташування джерел викидів підприємства ТОВ «ФЕНІКС» наведено на рис.4.4.

Технічні і технологічні характеристики стаціонарних джерел викидів підприємства наведені у табл.4.5.

Рис. 4.4 - Карта-схема ТОВ «ФЕНІКС».

1:500

Таблиця 4.5 - Характеристика стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та їх параметрів

Виробництво, процес, установка устаткування	Джерело викиду		Параметри джерел викиду		Координати джерела на карті-схемі		Місце відбору проб	Параметри газопилового потоку			Забруднююча речовина		Макс. масова конц, мг/м ³	Потужність викиду		
	№	Найм.	вис, м	діаметр	X, м	Y, м		q _v , м ³ /с	v, м/с	t, °C	код	найменування		г/с	кг/год	т/рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Спалювання побутових або муніципальних відходів код 120101	0001	Утилізатор термічний УТ3000 Д	18	0,21	22	4	газохід, вертикальна ділянка	0,304	11,7	94	03000/02902	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинці та волокна)	37,9	0,0084	0,03	1,095
											05001/00330	Сірки діоксид	119.2	0.0264	0.095	1.46
											04001/00301	Оксиди азоту[у перерахунку на діоксин азоту (NO + NO ₂)]	210.3	0.0467	0.168	6.57
											06000/00337	Оксид вуглецю	107.8	0.0239	0.086	1.825
											11048/01071	Фенол	2.13	0.0006	0.002	0.073
											11049/01325	Формальдегід	2.15	0.0007	0.002	0.073
											15003/00316	Водню хлорид (соляна кислота за молекулою HCl)	9.4	0.0029	0.01	1.825

Продовження табл.4.5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Інші види транспортування та зберігання <i>Код 310402</i>	0002	Ємніст ь з дизпаливом V = 3м ³	2	0.1	14	20	-	0.007	1.5	29.0	11000/02754	НМЛЮС (вуглеводні насичені C ₁₂ -C ₁₉ (розчинник РПК – 26611 і ін.) у перерахунку на сумарний органічний вуглець)	-	1.4*10 ⁻⁷	5.0*10 ⁻⁷	2.8*10 ⁻⁶
Інше стаціонарне обладнання <i>Код 120106</i>	0003	Дизель – генератор DAL – GAKI-RANDJ 10 PR	2	0,1	-3	-8	газохід, вертикальна ділянка	0,047	9,2	152	03000/02902	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)	54, 2	0,0025	0,009	0,00002
											05001/00330	Сірки діоксид	193,3	0.0091	0.033	0,0007
											04001/00301	Оксиди азоту[у перерахунку на діоксин азоту (NO + NO ₂)]	363,3	0.0171	0.062	0,0004
											06000/00337	Оксид вуглецю	962,9	0.0453	0.163	0,001
Інше стаціонарне обладнання <i>Код 210617</i>	0004	Дробарка	2	0.5	-17	-3	-	0.29	1.5	29.0	03000/02902	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)	-	0,001	0,004	0,0004

4.3 Охорона водних ресурсів

Згідно Водного кодексу України від 06.06.1995 № 213/95-ВР ТОВ «ФЕНІКС» відноситься до групи вторинних водокористувачів, підприємство не має власних водозабірних споруд і отримує воду з водозабірних споруд первинних водокористувачів та скидає стічні води на умовах, що встановлюються між ними. Таким чином, ТОВ «ФЕНІКС» звільняється від отримання дозволу на спеціальне водокористування.

Підприємство не має укладеного договору на водопостачання та водовідведення зі спеціалізованим підприємством. Водопостачання та водовідведення здійснюється згідно договору оренди.

4.4. Земельні ресурси, забруднення ґрунтів

Згідно договору оренди, площа частини орендованого нежитлового приміщення складає 580м². Прилегла до приміщення територія підприємством ТОВ «ФЕНІКС» для здійснення діяльності не використовується.

Прилегла територія заасфальтована, що забезпечує відсутність впливу на ґрунти та рослинний покрив від під'їзду автотранспорту до промислового приміщення та розвантажувальних робіт.

При візуальному обстеженні забруднення земель на території виробничого майданчику ТОВ «ФЕНІКС» не встановлено.

4.5. Заходи з попередження аварійних ситуацій

У 2015 році для підприємства ТОВ «ФЕНІКС» був розроблений Технічний розрахунок категорій приміщень і класів вибухонебезпечних і пожежа небезпечних зон. Виконавцем робіт було ПП «ПОЖТЕХБЕЗПЕКА» (Ліцензія Державної служби України з надзвичайних ситуацій серія АЕ № 522854).

Підприємство отримало Висновок експертизи протипожежного стану приміщень ТОВ «ФЕНІКС», розташованих за адресою: Одеська обл., Овідіопольський р-н, м. Теплодар, Промзона №38-А, виданий ПП «ПОЖТЕХБЕЗПЕКА», реєстраційний № 001 від 22.01.2015р. Проведеною експертизою протипожежного стану виявлені порушення вимог протипожежних норм та правил, а саме:

1. Не проведено вогнезахисну обробку дерев'яних конструкцій покрівлі (порушення вимог ст. 20 Кодексу цивільного захисту України, п. 4.2.6. НАПБ А.01.001-2004);

2. Підприємство не доукомплектовано сертифікованими первинними засобами пожежогасіння згідно норм належності (порушення вимог ст. 20 Кодексу цивільного захисту України, п. 6.4.9, 6.4.11 НАПБ А.01.001-2004, НАПБ Б.06.001-2004).

Всі інші протипожежні норми та правила, за результатами проведеної експертизи, на підприємстві виконуються.

На підприємстві розроблено і затверджено Наказ про організацію протипожежного режиму ТОВ «ФЕНІКС» №27-11/14-3 від 27.11.2014р.

Посадові особи підприємства, а саме Директор (Курченко Д. М.), Технолог (Васильєв О. В.) та Вантажник (Сергієнко С. П.) отримали Посвідчення про проходження спеціального навчання (пожежно-технічного мінімуму).

Підприємством отриманий Висновок експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва № 48/1.02.2.23.244.14, терміном дії на один рік. Експертний висновок був розроблений на підставі Договору №439/11 між ТОВ «ФЕНІКС» та ПрАТ «МИКОЛАЇВСЬКИЙ ЕКСПЕРТНО-ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР» від 24.11.2014р. За результатами проведеної експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва встановлено, що ТОВ «ФЕНІКС» дотримується вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки під час експлуатації машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки при збиранні безпечних відходів.

5 АНАЛІЗ ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ПРИ ЗДІЙСНЕНІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ФЕНІКС»

Аналіз вивчення екологічних аспектів, які виникають в процесі здійснення діяльності ТОВ «ФЕНІКС» свідчить про високий рівень організації професійної діяльності.

У результаті господарської діяльності ТОВ «ФЕНІКС» утворюються відходи 1-го, 3-го та 4-го класів небезпеки.

У ході проведеного дослідження встановлено, що відходи 1-го, та 3-го класів небезпеки й ресурсовмісні відходи, що утворюються на підприємстві в навколишньому середовищі не розміщуються, а передаються спеціалізованим організаціям на утилізацію, видалення, захоронення або як вторинна сировина на переробку.

Діяльність підприємства, що спрямована на зменшення утворення виробничих відходів при здійсненні технологічних процесів, можна визнати достатньою.

Водні об'єкти підприємством не використовуються.

Підприємством отриманий дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

У ході проведеного дослідження виявлені такі основні невідповідності діяльності підприємства вимогам діючого природоохоронного та санітарного законодавства України:

1. Технічний регламент не відповідає виробничій схемі яка здійснюється підприємством;
2. У звіті з інвентаризації відходів не вказані всі відходи, які можуть утворюватися при веденні господарської діяльності підприємства;
3. Звіт з інвентаризації відходів не погоджений з органами МОЗ, відсутній висновок санітарно-епідеміологічної служби;

4. Відсутній Дозвіл на здійснення операцій у сфері поводження з відходами;
5. Відсутній висновок санітарно-епідеміологічної служби на об'єкт поводження з відходами (діяльність);
6. Відсутній паспорт місць видалення відходів;
7. Відсутня реєстрова карта об'єкта утворення оброблення та утилізації відходів;
8. Відсутній статистичний звіт № 1- відходи за 2015 рік;
9. Відсутній журнал 1-ВТ первинний облік відходів;
10. Відсутні плани заходів щодо зменшення обсягів утворення відходів та викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
11. Відсутній наказ про призначення відповідальних осіб у сфері поводження з відходами;
12. Не наданий генеральний план підприємства з нанесенням місць тимчасового зберігання відходів;
13. Відсутні посвідчення Міжгалузевого центру охорони праці та промислової безпеки робітників про проходження навчання і отримання потрібних знань;
14. Відсутня Інструкція з охорони праці начальника відділу утилізації;
15. Відсутній План локалізації й ліквідація аварійних ситуацій і аварії.

З метою виправлення невідповідностей, що були виявлені, пропонуються наступні заходи:

1. Відкоригувати Технологічний регламент підприємства, та погодити його у органах МОЗ, отримати висновок санітарно-епідеміологічної експертизи;
2. Відкоригувати звіт з інвентаризації відходів та погодити його у Департаменті екології та природних ресурсів та у органах МОЗ, отримати висновок санітарно-епідеміологічної експертизи;
3. Отримати Дозвіл на здійснення операцій у сфері поводження з відходами, згідно статті 17 пункт с) Закону України «Про відходи»;

4. Розробити та затвердити реєстрову карту об'єкта утворення оброблення та утилізації відходів, згідно Постанови КМУ від 31.08.1998 р. №1360 «Про затвердження Порядку ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів»;

5. Отримати висновок санітарно-епідеміологічної експертизи на об'єкт поводження з відходами (діяльність), згідно Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»;

6. Розробити та затвердити паспорт МВВ, згідно Постанови КМУ від 03.08.1998р. № 1216 «Про затвердження порядку ведення реєстру місць видалення відходів»;

7. Заповнити та подати статистичну звітність за формою № 1-відходи за 2015 рік, згідно Наказу Державної служби статистики України від 19.08.2014р. №243 «Про затвердження форм державних статистичних спостережень із екології, лісового та мисливського господарства»;

8. Заповнити та подати статистичний звіт №1-екологічні витрати за 2015 рік, згідно Наказу Державної служби статистики України від 19.08.2014р. №243 «Про затвердження форм державних статистичних спостережень із екології, лісового та мисливського господарства»;

9. Завести журнал 1-ВТ первинний облік відходів та назначити відповідальну особу за його веденням, згідно Закону України «Про відходи» та Наказу Мінприроди України від 07.07.2008р. №342 «Про затвердження типової форми первинної облікової документації № 1-ВТ "Облік відходів та пакувальних матеріалів і тари" та Інструкції щодо її заповнення»;

10. Розробити та ввести в дію плани заходів щодо зменшення обсягів утворення відходів та викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

11. Розробити, затвердити та ввести в дію накази про призначення відповідальних осіб у сфері поводження з відходами, згідно Закону України «Про відходи»;

12. Розробити, затвердити та ввести в дію Інструкція з охорони праці начальника відділу утилізації;
13. Робітникам підприємства, які безпосередньо здійснюють операції в сфері поводження з відходами, необхідно пройти навчання і отримати посвідчення Міжгалузевого центру охорони праці та промислової безпеки, згідно Закону України «Про охорону праці»;
14. Виконувати умови, які встановлюються в Дозволі № 5111500000-3 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;
15. Розробити та погодити з Територіальним управлінням Держгірпромнагляду в Одеській області План локалізації й ліквідація аварійних ситуацій і аварії, згідно Закону України «Про охорону праці».

ВИСНОВКИ

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фенікс» спеціалізується на здійсненні операцій у сфері поводження з відходами (збір, транспортування, зберігання, оброблення та видалення). Компанія володіє власним виробничим комплексом по обробці і термічному знищенню відходів, що не підлягають утилізації та захороненню на полігонах.

Підприємство розташоване у м.Теплодар, Промзона 38-А.

ТОВ «Фенікс» розташоване в промисловій зоні на одному проммайданчику на території ТОВ «Маяки» згідно договору оренди №25 від 11.11.2014 року. Територія проммайданчику з усіх сторін межує з територією ТОВ «Маяки».

Згідно договору оренди, площа частини орендованого нежитлового приміщення складає 580м². Прилегла до приміщення територія підприємством ТОВ «Фенікс» не використовується.

Об'єкт розташований за межами сельбищної зони.

Термічне знищення відходів відбувається за допомогою Утилізатора термічного УТ3000Д, виробленого ТОВ «НТЦ«ФЛЕШ-Р» м. Київ, який працює на дизельному паливі. Річний обсяг знищених відходів складає 3650 т.

Аналіз вивчення екологічних аспектів, які виникають в процесі здійснення діяльності ТОВ «ФЕНІКС» свідчить про високий рівень організації професійної діяльності.

У результаті господарської діяльності ТОВ «ФЕНІКС» утворюються відходи 1-го, 3-го та 4-го класів небезпеки.

У ході проведеного дослідження встановлено, що відходи 1-го, та 3-го класів небезпеки й ресурсовмісні відходи, що утворюються на підприємстві в навколишньому середовищі не розміщуються, а передаються спеціалізованим організаціям на утилізацію, видалення, захоронення або як вторинна сировина на переробку.

Діяльність підприємства, що спрямована на зменшення утворення виробничих відходів при здійсненні технологічних процесів, можна визнати достатньою.

Водні об'єкти підприємством не використовуються.

Підприємством отриманий дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

У ході проведеного дослідження виявлені такі основні невідповідності діяльності підприємства вимогам діючого природоохоронного та санітарного законодавства України:

- Технічний регламент не відповідає виробничій схемі яка здійснюється підприємством;
- У звіті з інвентаризації відходів не вказані всі відходи, які можуть утворюватися при веденні господарської діяльності підприємства;
- Звіт з інвентаризації відходів не погоджений з органами МОЗ, відсутній висновок санітарно-епідеміологічної служби;
- Відсутній Дозвіл на здійснення операцій у сфері поводження з відходами;
- Відсутній висновок санітарно-епідеміологічної служби на об'єкт поводження з відходами (діяльність);
- Відсутній паспорт місць видалення відходів;
- Відсутня реєстрова карта об'єкта утворення оброблення та утилізації відходів;
- Відсутній статистичний звіт № 1- відходи за 2015 рік;
- Відсутній журнал 1-ВТ первинний облік відходів;
- Відсутні плани заходів щодо зменшення обсягів утворення відходів та викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- Відсутній наказ про призначення відповідальних осіб у сфері поводження з відходами;
- Не наданий генеральний план підприємства з нанесенням місць тимчасового зберігання відходів;

- Відсутні посвідчення Міжгалузевого центру охорони праці та промислової безпеки робітників про проходження навчання і отримання потрібних знань;

- Відсутня Інструкція з охорони праці начальника відділу утилізації;

- Відсутній План локалізації й ліквідація аварійних ситуацій і аварії.

- З метою виправлення невідповідностей, що були виявлені, пропонуються наступні заходи:

- Відкоригувати Технологічний регламент підприємства, та погодити його у органах МОЗ, отримати висновок санітарно-епідеміологічної експертизи;

- Відкоригувати звіт з інвентаризації відходів та погодити його у Департаменті екології та природних ресурсів та у органах МОЗ, отримати висновок санітарно-епідеміологічної експертизи;

- Отримати Дозвіл на здійснення операцій у сфері поводження з відходами, згідно статті 17 пункт с) Закону України «Про відходи»;

- Розробити та затвердити реєстрову карту об'єкта утворення оброблення та утилізації відходів, згідно Постанови КМУ від 31.08.1998 р. №1360 «Про затвердження Порядку ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів»;

- Отримати висновок санітарно-епідеміологічної експертизи на об'єкт поводження з відходами (діяльність), згідно Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»;

- Розробити за затвердити паспорт МВВ, згідно Постанови КМУ від 03.08.1998р. № 1216 «Про затвердження порядку ведення реєстру місць видалення відходів»;

- Заповнити та подати статистичну звітність за формою № 1-відходи за 2015 рік, згідно Наказу Державної служби статистики України від 19.08.2014р. №243 «Про затвердження форм державних статистичних спостережень із екології, лісового та мисливського господарства»;

- Заповнити та подати статистичний звіт №1-екологічні витрати за 2015 рік, згідно Наказу Державної служби статистики України від 19.08.2014р.

№243 «Про затвердження форм державних статистичних спостережень із екології, лісового та мисливського господарства»;

- Завести журнал 1-ВТ первинний облік відходів та назначити відповідальну особу за його веденням, згідно Закону України «Про відходи» та Наказу Мінприроди України від 07.07.2008р. №342 «Про затвердження типової форми первинної облікової документації № 1-ВТ "Облік відходів та пакувальних матеріалів і тари" та Інструкції щодо її заповнення»;

- Розробити та ввести в дію плани заходів щодо зменшення обсягів утворення відходів та викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

- Розробити, затвердити та ввести в дію накази про призначення відповідальних осіб у сфері поводження з відходами, згідно Закону України «Про відходи»;

- Розробити, затвердити та ввести в дію Інструкція з охорони праці начальника відділу утилізації;

- Робітникам підприємства, які безпосередньо здійснюють операції в сфері поводження з відходами, необхідно пройти навчання і отримати посвідчення Міжгалузевого центру охорони праці та промислової безпеки, згідно Закону України «Про охорону праці»;

- Виконувати умови, які встановлюються в Дозволі № 5111500000-3 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;

- Розробити та погодити з Територіальним управлінням Держгірпромнагляду в Одеській області План локалізації й ліквідація аварійних ситуацій і аварії, згідно Закону України «Про охорону праці».

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Закон України «Про відходи» від 5.03.1998р. №187/98-ВР. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Постанова КМУ “Про затвердження Порядку ведення державного обліку та паспортизації відходів” від 1.11.1996. №2034 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
3. Постановою КМУ «Про затвердження Порядку ведення реєстру об’єктів утворення, оброблення та утилізації відходів» від 31.09.1998р. № 1360 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
4. ДСанПіН 2.2.7.029-99 «Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу небезпеки для здоров’я населення», затверджених постановою головного державного санітарного лікаря України від 1 липня 1999 р. № 29 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
5. Вигорська Г.П. Роз’яснення щодо вимог законодавство щодо поводження з небезпечними відходами. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
6. ГОСТ 12.1.005
7. ГОСТ 17.4.2.01
8. Державний класифікатор ДК 005-96 "Класифікатор відходів" – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
9. Закон України «Про охорону атмосферного повітря» від 16.10.1992р. №2707-ХІІ //http://rada.gov.ua.
10. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку видачі дозволів на викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря стаціонарними джерелами» від 29 травня 1995р. № 3642 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

11. Наказ Мінекобезпеки України «Про затвердження Порядку розгляду документів та умов видачі дозволів на викиди в атмосферне повітря стаціонарними джерелами» від 29 грудня 1995 р. № 1543 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

12. Гетьман А.п., Шульга М.В. Екологічне право України. Підручник. Харків. Право - 2005.

13. Водний кодекс України від 6.06.1995р. №213/95-ВР – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

14. Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991р. №1264- XII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

15. Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України «Про затвердження інструкції про порядок розробки та затвердження гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами» від 15 грудня 1994 р. № 116– [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

16. Наказ Державного комітету статистики України «про затвердження форм обліку водоспоживання та водовідведення» від 27 липня 1998 р. № 264– [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

17. Постанова КМУ «Про затвердження порядку погодження та видачі дозволів на спеціальне водокористування та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 10.08.1992р. №459» від 13 березня 2002 р. №321 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

18. Наказ Державного комітету статистики України «про затвердження форм статистичної звітності 2тп-водгосп» від 21 червня 2010 р. № 233 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.